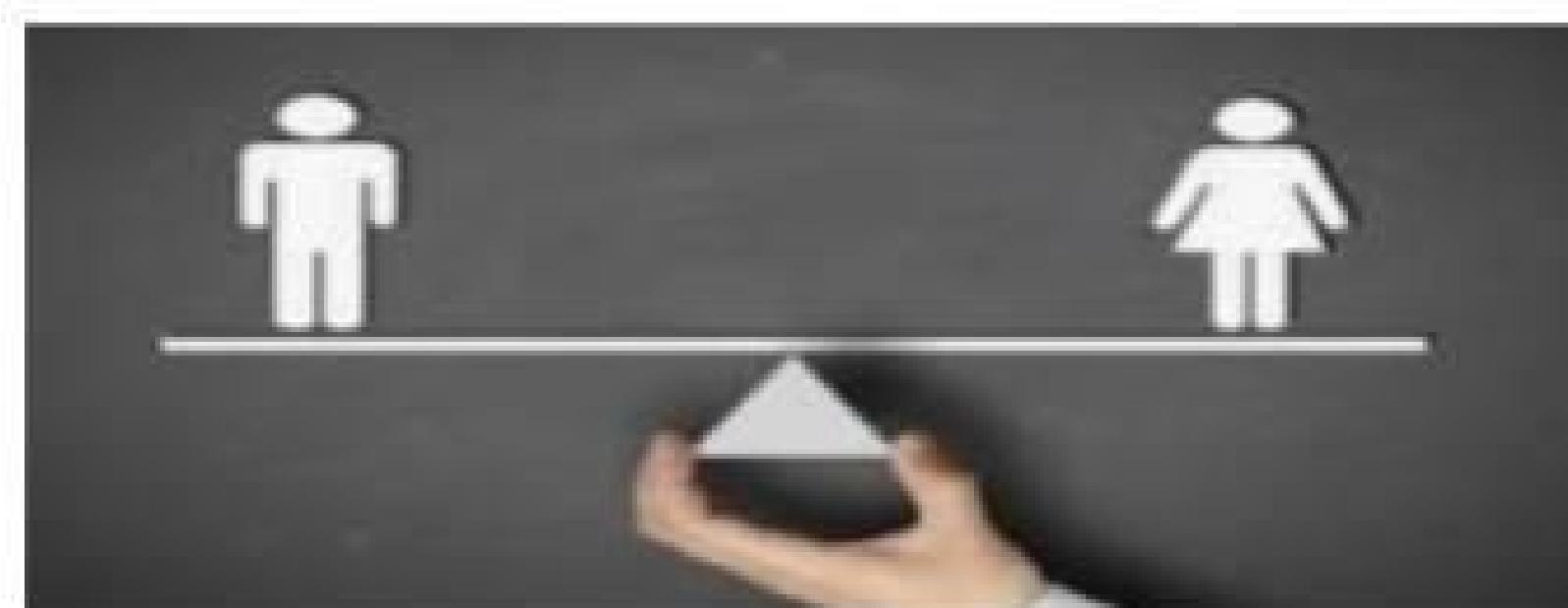

خبرنامه فیزیک

دبیرستان دخترانه نمونه الهام

منطقه هشت آموزش و پرورش - پاییز یکهزار و چهارصد و سه

* دهمین شماره الکترونیک

به نام خدا

دوستان تندرست و سرافراز باشید

آنچه در این شماره می خوانید:

* هدهد و کوثر اولین ماهواره **10T** ایرانی در فضا

* حل معماه همچو شیوه ای با کمک سس مایونز

* زمان منجمد شد

* نامرئی شو

* حرکت اسپرم میکروار گانیسمی که قانون سوم نیوتون را نقض می کند

* سردترین مولکول جهان

* جوجه تیغی تنها کیهان و ...

عکس روی جلد: پروفسور محمود حسابی * عکس پشت جلد: نیکلا تسلا کاری از نازنین ناصری

آدرس: خیابان آیت - خیابان شهید گلستانی - میدان چهل و دو - دبیرستان نمونه دولتی الهام

تلفن تماس: **77939032**

با نظارت: فوزیه خیرالله

با همکاری: ن. بوراسد - س. بورمحمد - آ. حسین بور - س. حسین خواه - ف. حسینی - پ. خوشدونی

ن. زین الدین - ن. عسگری - ز. عصاری - پ. علی عسگری - ن. قادر بور - پ. قاسمی - ر. قریشی - و. کمالی

ف. محمدعلی بیگی - ب. مهرابی شریف آباد - م. میربلوکی - ن. ناصری - م. ناطقی - ف. نصیری - ه. نقابی

م. ولکزاده - م. یوسفی

با مدیریت: فرانک نمیرانیان

"هدهد" و "کوثر" اولین ماهواره IoT ایرانی در فضا

ماهواره هدهد و کوثر که قرار بود آذرماه سال گذشته پرتاب شود، در ۱۵ آبان سال ۱۴۰۳ از پایگاه روسیه به مدار لنو تزریق شد.

هدهد و کوثر دو ماهواره ایرانی هستند که در یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان طراحی و ساخته شده و از همان ابتدا قرار بود از پایگاه وستوچنی روسیه پرتاب شوند.

در ابتدا زمان پرتاب این دو ماهواره آذر سال گذشته (۱۴۰۲) بود ولی تأخیری در موشک پرتابگر روسی رخ داد و در عین حالی که پرتاب هدده و کوثر به تعویق افتاد، ماهواره «پارس - ۱» پرتاب بین‌المللی شد.

ماهواره IoT چیست؟

IoT چگونگی ارتباط با اشیاء را توصیف می‌کند، تبادل داده میان اشیاء و اجرای دستورات بدون نیاز به تعامل انسان با انسان یا حتی انسان با کامپیوتر (یا ماشین) فراهم خواهد شد. اینترنت اشیاء به این معنی است که چون همه چیز به هم متصل است، صدها تصمیم و اقدام را می‌توان بر اساس داده‌های دریافتی از راه دور خودکار کرد و ورودی‌های انسانی را می‌توان با اطلاعات فوری به دست آمده از منابع در سراسر جهان جایگزین و تصمیم گیری را بصورت خودکار انجام داد. به عبارت دیگر، اینترنت اشیا تکامل بعدی شبکه‌های متصل به هم از طریق اینترنت است.

دو ماهواره «کوثر» و «هدهد» به مدار ۵۰۰ کیلومتری تزریق می‌شوند. ماهواره «کوثر» یک ماهواره سنجشی با وضوح تصویر ۲.۵ متر است. این ماهواره با وزن ۳۰ کیلوگرم دارای عرض تصویر رنگی ۱۵ کیلومتر است.

تصاویر دریافت شده از این ماهواره را برای کاربردهای کشاورزی و نقشه‌برداری مناسب است و عمر مداری این ماهواره، سه و نیم سال است.

مدیر عامل این شرکت، ماهواره «هدهد» را یک ماهواره با کاربری اینترنت اشیاء (IoT) دانست که مطابق استاندارد ماهواره‌های مکعبی در ابعاد سه واحد (3U) طراحی و ساخته شده است؛ کاربردهای این ماهواره این ماهواره برای حوزه‌های کشاورزی، حمل و نقل و مدیریت بحران است. «هدهد» عمر مداری ۴ سال دارد و در کنار ماهواره «کوثر» در یک مدار مشابه قرار می‌گیرد.

وی یکی از راهبردهای اصلی این شرکت دانش‌بنیان توسعه همکاری‌های بین‌الملل دانست و یادآور شد: توسعه صنعت ماهواره و توسعه بخش خدمات ماهواره منوط به توسعه پایدار صنعت پرتاب است و ما در این زمینه به دنبال همکاری با گشوارهای مختلف هستیم و این همکاری‌ها منحصر به کشور روسیه نخواهد بود.

گردآورنده: آیان حسین پور

منبع: isna.ir

رفیق فضایی ایران

روسیه توانست با یک موشک سایوز، کوثر و هددهد، دو ماهواره ایرانی را از ایستگاه وستوچنی در روسیه با موفقیت به مدار ۵۰۰ کیلومتری زمین پرتاب کند.

«فضاپیمای سایوز» یکی از معترضترین و باسابقه‌ترین سیستم‌های فضایی جهان به شمار می‌رود، نقشی کلیدی در پیشبرد برنامه‌های فضایی کشورهای مختلف از جمله ایران داشته است.

سایوز روسی قدرتمند ترین و قالب اعتماد ترین ماهواره بر جهان

«هددهد» یک ماهواره با استاندارد ماهواره‌های مکعبی است و مأموریت آن ایجاد بستر اختصاصی ارائه خدمات اینترنت اشیا بین‌المللی باند باریک است. بیشترین کاربرد خدمات ماهواره هددهد در بخش‌های کشاورزی، حمل و نقل و تدارکات و محیط زیست است.

وزن این ماهواره چهار کیلوگرم و ارتفاع مداری آن ۵۰۰ کیلومتر است و عمر مداری چهار سال دارد و برای مقاصد کشاورزی و نقشه‌برداری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

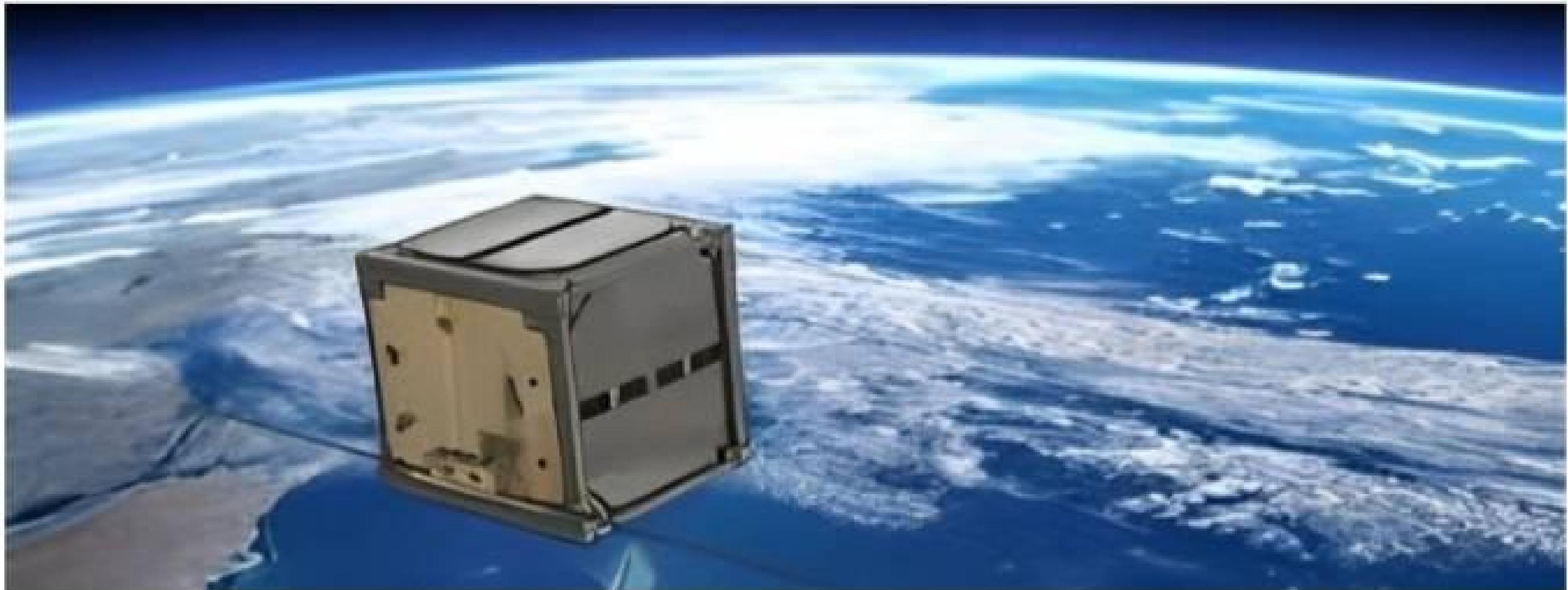
ماهواره کوثر نخستین محصول فضایی شرکت امیدفضا است که طراحی آن در تابستان ۱۳۹۸ آغاز شد، این ماهواره از استاندارد ماهواره‌های مکعبی پیروی می‌کند که باعث کاهش زمان و هزینه فرآیند ساخت می‌شود.

ماهواره «کوثر» که ۳۰ کیلوگرم وزن دارد و عمر مداری آن بیش از ۳ سال تخمین زده شده و پیشرفته‌ترین ماهواره تا سال ۱۴۰۰ در ایران است

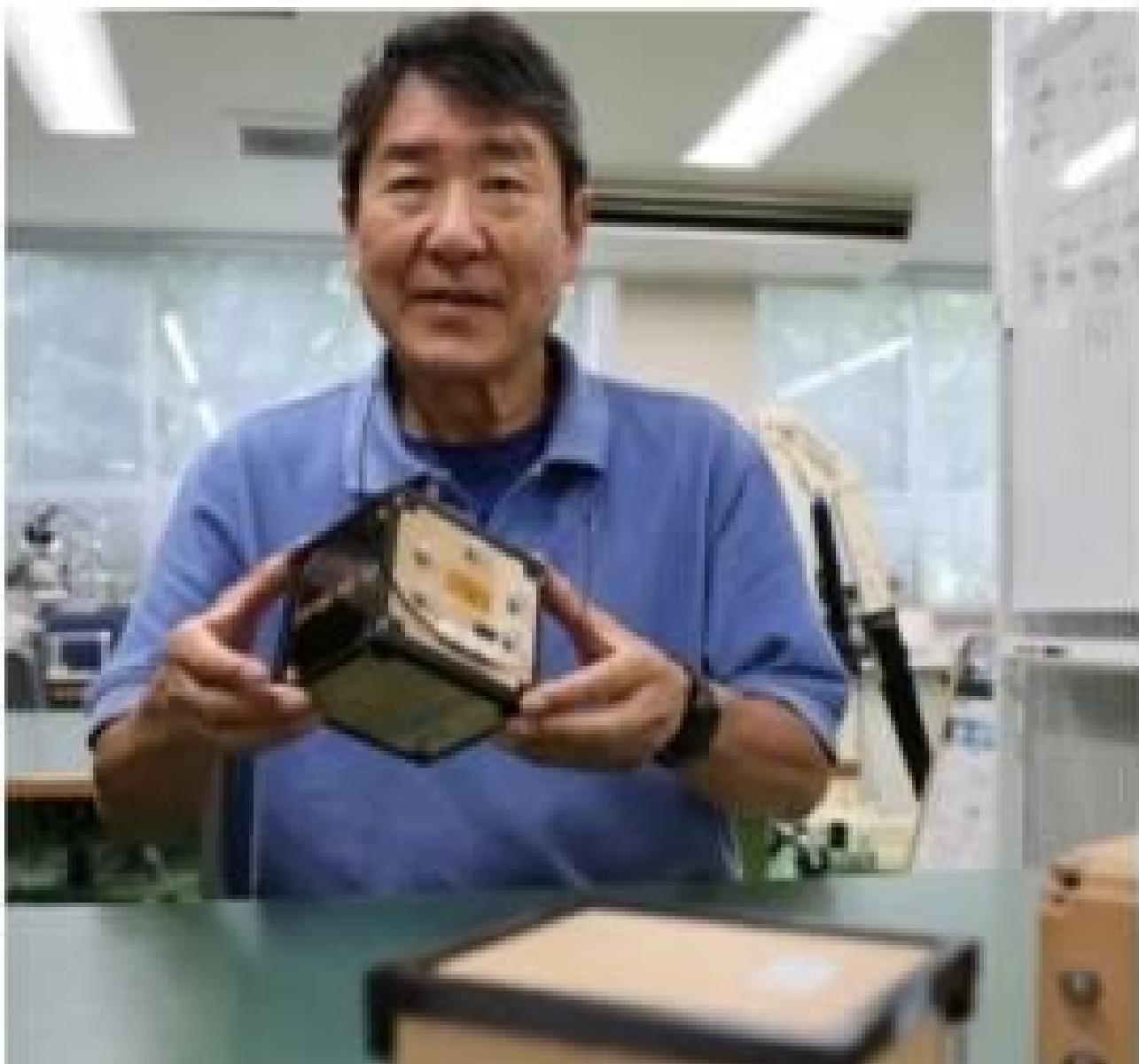

گردآورنده: ظاطمه محمد علی بیگی

اولین ماهواره چوبی در جهان به فضا پرتاب شد

دانشمندان در زاین با ترکیب تکنیک های قدیمی نجاری و علم موشکی، اولین ماهواره چوبی جهان به نام «لیتگوست» را ساختند. ایده‌ی ماهواره‌ی چوبی ابتدا به عنوان فکری آنی در ذهن «تاکانو دوبی» شکل گرفت، اما درنهایت به یک تلاش علمی جدی تبدیل شد. سپس گروهی از دانشمندان «دانشگاه کیوتو» و «شرکت جنگل‌داری سومی‌تومو»، که یکی از قدیمی‌ترین شرکت‌های چوب زاین است، شروع به تعیین بهترین نوع چوب برای ارسال به فضا کردند.

در حالی که برخی ممکن است ایده‌ی ماهواره چوبی در فضا را غیرمنطقی بدانند، محققان امیدوارند که این ماهواره پایدارتر باشد و الودگی کمتری برای محیط زیست ایجاد کند.

ماهواره‌ها عمدتاً از الومینیوم ساخته می‌شوند، و وقتی در پایان عمر خود در جو زمین می‌سوزند، اکسیدهای الومینیومی تولید می‌کنند که می‌تواند تعادل حرارتی سیاره را تغییر دهد و به لایه اوزون آسیب بزند.

این ماهواره چوبی می‌تواند تو مسیر برگشت به زمین تو جو زمین سوزد و اینگونه خطر ابیاثت زباله‌های فضایی تو جو زمین در آینده را کم کند.

تاکانو دوبی در مصاحبه با روپرترز گفت: «ممکن است در آینده ماهواره‌های فلزی ممنوع شوند. اگر بتوانیم ثابت کنیم که ماهواره چوبی خوب کار می‌کند، آن را به اسپیس‌ایکس ایلان ماسک معرفی خواهیم کرد.»

حل معمای همجوشی هسته‌ای با کمک سس مایونز!

پیشرفت فناوری همجوشی هسته‌ای ممکن است از جایی غیرمنتظره بوده باشد: سس مایونز!

آریندام بانرجی، مهندس مکانیک دانشگاه لیهای پنسیلوانیا و سرپرست این مطالعه در این رابطه گفت: «ما برای این پروژه از سس مایونز استفاده کردیم؛ چراکه گرچه رفتاری مثل یک ماده جامد دارد ولی وقتی تحت یک گرادیان فشار قرار گیرد، به جریان در می‌آید.»

این فرآیند می‌تواند برای توضیح آنچه در مواجهه با دمای و فشارهای فوق العاده در داخل راکتورهای همجوشی هسته‌ای رخ می‌دهد، به علم فیزیک کمک کند، بدون آنکه به ایجاد آن شرایط سخت تیازی باشد...

همجوشی هسته‌ای در قلب ستاره‌ها باعث ایجاد هلیوم از هیدروژن می‌شود. در تئوری، این منبع تقریباً بی‌پایانی از انرژی پاک در زمین خواهد بود؛ در صورتی که این واکنش می‌تواند انرژی بیشتری از آنچه برای اجرا نیاز دارد را تولید کند.

سه راهکار برای رسیدن به دمای نجومی

دانشمندان برای رسیدن به این دمایان حیرت‌انگیز، از چند رویکرد مختلف استفاده می‌کنند که یکی از آن‌ها محصورسازی اینرسی است.

در این فرآیند، فیزیک‌دانان گلوله‌های گازی به‌لندازه نخود (که معمولاً ترکیبی از ایزوتوپ‌های سنگین یا نسخه‌های هیدروژن هستند) را در کپسول‌های فلزی منجمد می‌کنند. در ادامه گلوله‌ها را با لیزر منفجر می‌کنند و بدین ترتیب در یک لحظه، دمای گاز تا ۲۲۲ میلیون درجه سانتی‌گراد بالا می‌رود و در ایده‌آل‌ترین حالت، آن را به پلاسمایی تبدیل خواهد کرد که در آن همجوشی رخ می‌دهد. گاز هیدروژن می‌خواهد منبسط شود و همین باعث می‌شود که فلز مذاب قبل از اینکه هیدروژن زمانی برای ذوب شدن بیابد، منفجر شود. این انفجار زمانی رخ می‌دهد که کپسول فلزی وارد فاز ناپایدار شده و شروع به جریان می‌کند.

اعضای تیم بانرجی دریافتند که فلز مذاب در دمایان پایین‌تر، شبیه سس مایونز عمل می‌کند: می‌تواند پلاستیک باشد؛ به این معنا که وقتی آن را فشار می‌دهید به عقب بر می‌گردد. در عین حال می‌تواند پلاستیک باشد؛ بدین معنا که به عقب بر نمی‌گردد یا جریان پیدا نمی‌کند.

او در این باره گفت: «اگر سس مایونز را تحت فشار قرار دهید، شروع به تغییر شکل می‌کند، اما اگر استرس را از روی آن بردارید، به شکل اولیه‌اش بر می‌گردد. بدین ترتیب یک فاز پلاستیک و در بی آن یک فاز پلاستیک پایدار وجود خواهد داشت.»

در مطالعه جدید، محققان سس مایونز را در دستگاهی قراردادند که با شتاب دادن به امولسیون تخم مرغ و روغن، آن را جاری می‌کرد. در ادامه آن‌ها ویژگی‌های شرایطی که در آن سس بین حالت‌های پلاستیک، پلاستیک و ناپایدار تغییر می‌کرد را مشخص کردند.

بانرجی گفت: «ما شرایطی را یافتیم که تحت آن بازیابی الاستیک امکان پذیر باشد و به بررسی اینکه چگونه می‌توان تأخیر در آن و یا سرکوب کامل بی‌ثباتی به حداقل رساند، پرداختیم.»

در این مطالعه در عین حال مشخص شد که چه شرایطی اجازه تولید انرژی بیشتری را فراهم خواهد کرد. البته ماجرای سس مایونز و کپسول‌های فلزی فوق داغ از بسیاری جهات با هم متفاوت هستند؛ بنابراین باید دید که آیا یافته‌های این تیم را می‌توان به گلوله‌ای از پلاسمایی چند برابر داغ‌تر از خورشید مرتبط کرد؟

منبع: [livescience](#)

گردآورنده: زهرا عصاری

زمان منجعه شد

یک میکروسکوپ الکترونی جدید می‌تواند به طور مؤثر زمان را ثابت کند و تهاویری از واقعی را تنها ظرف یک آتوثانیه بگیرد. این یعنی دانشمندان اکنون می‌توانند از الکترون‌های در حال حرکت، عکس ثبت کنند.

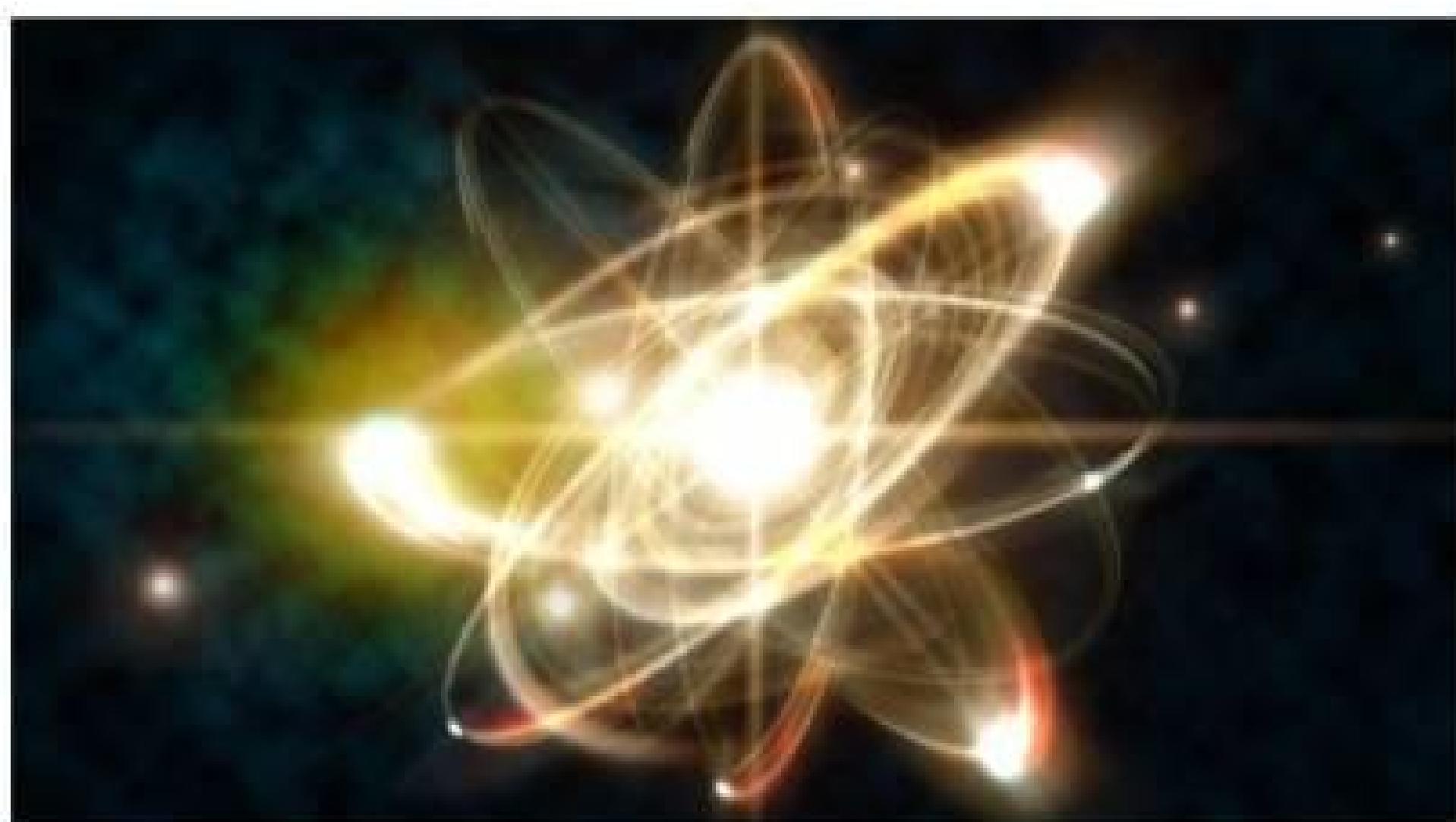
تصویربرداری از دنیای زیراتومی نه تنها به این دلیل که بسیار کوچک است، بلکه چون بسیار سریع هم است، دشوار است، اکنون فیزیکدانان دانشگاه آریزونا سریع‌ترین میکروسکوپ الکترونی جهان را برای ثبت واقعی تنها یک کوئنتیلیونم ثانیه‌ای توسعه داده‌اند.

یک دوربین خوب با سرعت شاتر که در حد میلی‌ثانیه است، ممکن است بتواند عکس واضحی از فردی که در حال دویدن است، بگیرد، اما سریع‌ترین دوربین‌ها در جهان که میکروسکوپ‌های الکترونی عبوری هستند، می‌توانند رویدادهایی را در مقیاس آتوثانیه، مانند عکس‌های الکترون‌هایی که در حال حرکت هستند، ثبت کنند.

میکروسکوپ الکترونی عبوری (Transmission electron microscopy) نوعی میکروسکوپ الکترونی است که در آن پرتویی از الکترون‌ها از یک نمونه فوق العاده نازک عبور می‌کنند و در اثر تعامل الکترون‌های عبوری با نمونه تصویر تشکیل می‌شود. سپس تصویر بر روی یک ابزار تصویرساز مانند یک صفحه نمایش فلور سنت یا یک لایه از فیلم عکاسی متمرکز و بزرگنمایی شده یا توسط یک حسگر آشکار می‌شود.

این میکروسکوپ‌ها قادر به تصویربرداری با وضوح قابل توجهی بالاتر از میکروسکوپ نوری هستند و علت آن کوچکتر بودن طول موج الکترون‌ها نسبت به طول موج نور است. آنها قابلیت عکس‌برداری از ریز ساختار مواد با بزرگنمایی هزار تا یک میلیون برابری با وضوح تصویری در حد کوچک‌تر از یک نانومتر را دارند.

شایان ذکر است که یک آتوثانیه معادل یک کوئنتیلیون ثانیه است که باعث می‌شود یک میلی‌ثانیه (یک هزارم ثانیه) ابدی به نظر بر سد. برای روشنتر شدن آن می‌توان گفت که در هر ثانیه به تعداد ثانیه‌های موجود در ۳۱.۷ میلیارد سال، «آتوثانیه» وجود دارد. این بیش از دو برابر زمانی است که جهان وجود داشته است. این یعنی اعدادی واقعاً غیر قابل درک در اینجا وجود دارد.

گرد اورنده: عالمه سادات میربلوکی

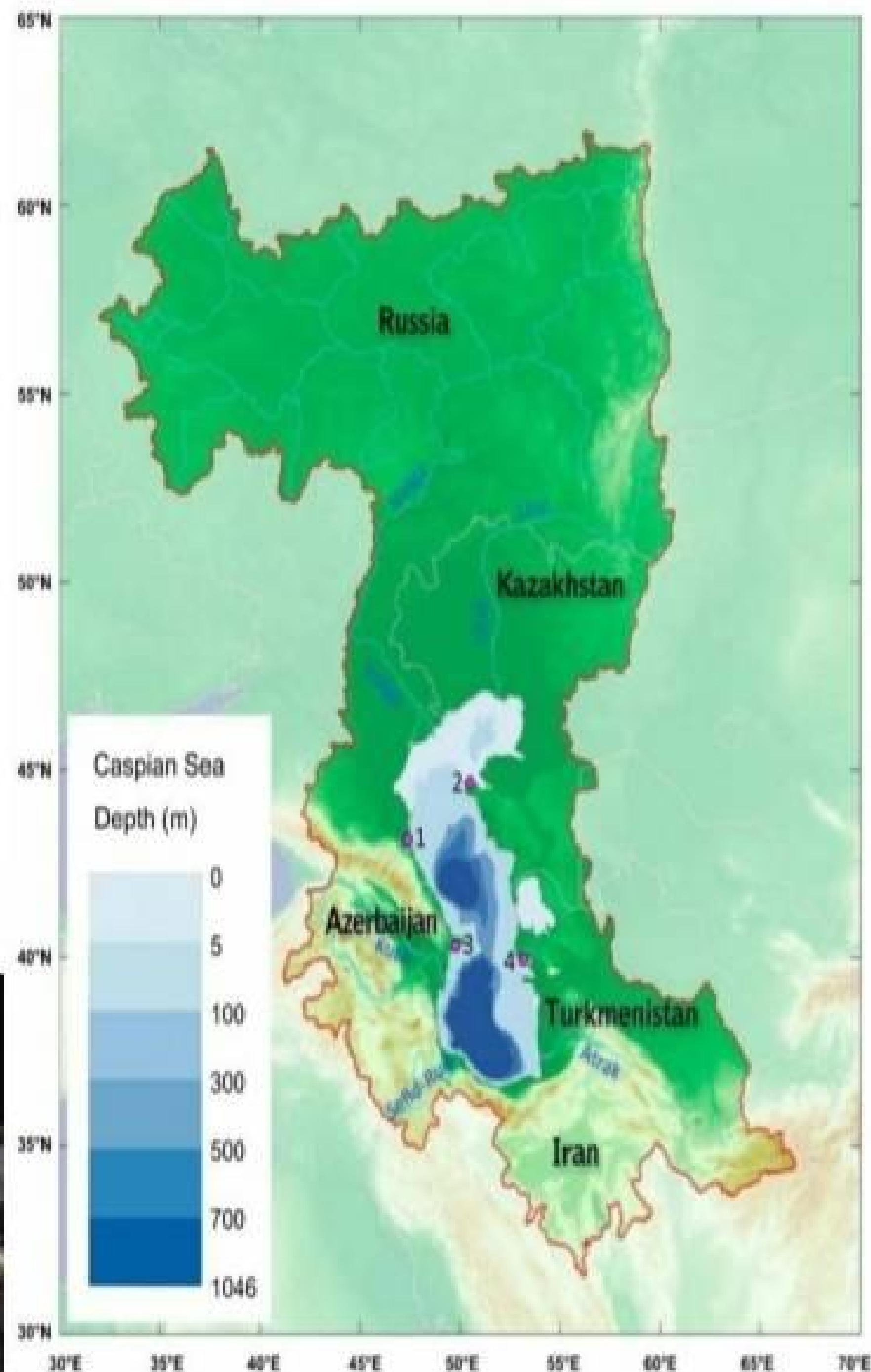
منبع: سایت بیگ بنگ

دریای خزر و احتمال محو شدن تدریجی آن

بر اساس تحلیلی از محققان دانشگاه تگزاس، تغییرات آب و هوایی منجر به افزایش دمای هوا در سطح دریاچه خزر به میزان یک درجه سانتیگراد از سال ۱۹۷۹ شده است. این افزایش دما منجر به افزایش تبخیر گشته که در نتیجه‌ی آن بزرگترین دریاچه جهان سالانه ۷ سانتی‌متر از ارتفاع خود را از دست می‌دهد.

بر اساس مدل‌سازی این دانشمندان در صورت ادامه شرایط کنونی، آب قسمت‌های شمالی این دریاچه که کم‌عمق‌تر است ظرف ۷۵ سال آینده خشک خواهد شد در حالیکه سطح آب دریای خزر در چندصد سال اخیر، این استدلال را پررنگ‌تر می‌کند که علت آن، تبخیر ناشی از افزایش دما در نتیجه تغییرات می‌باشد.

آب و هوایی

به گفته کلارک ویلسون، یکی از محققان، مهمترین عامل در بالا و پایین رفت و سطح آب دریا در طول بازه زمانی، تبخیر است که به دما وابسته است.

با کند و کاو در اطلاعات ماهواره‌ای از میزان بارندگی و ورود آب رودخانه‌ها به این دریاچه‌ها با عظمت، محققان به این نتیجه رسیده‌اند که تبخیر بیشترین اثر را نسبت به سایر عوامل در کاهش سطح آب این دریاچه دارا باشد. جزئیات بیشتر این تحقیق را می‌توانید در منبع ذکر شده پایین صفحه بخوانید

گردآورنده: هانیه تقابی

منبع:

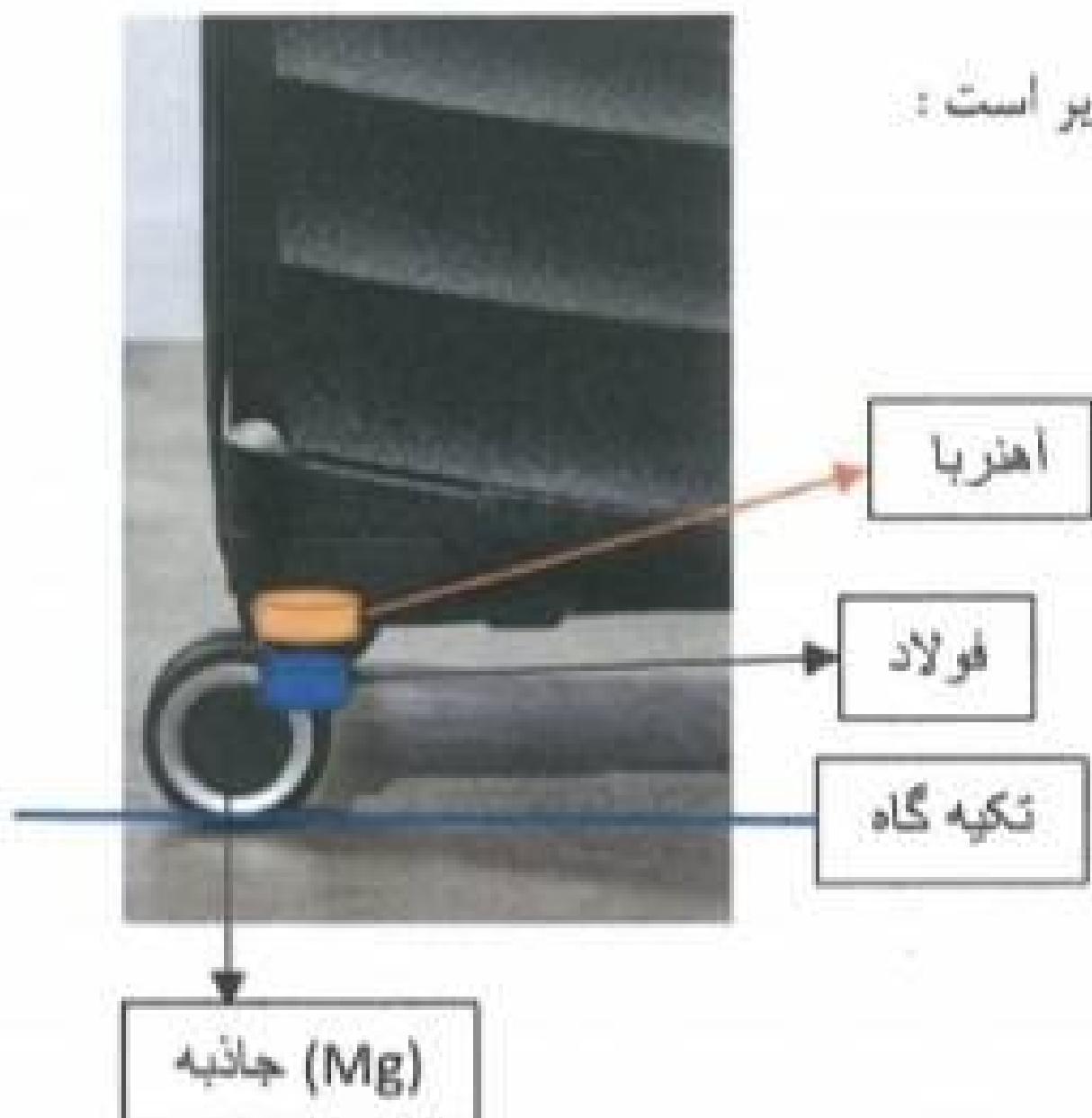
sciencealert.com

کیف معلق جادویی

تا به حال شده که به کوه نوردي رفته باشید و احساس کنید که کوله شما سنگین است و مانع رفتن شما به کوه یا صعود شما به کوه می شود ؟

آیا برایتان بیش آمده که برای سفر چمدان بر از لباس را نتوانید با خود حمل کنید ؟ یا برای رفتن به دانشگاه یا مدرسه حداقل جزوای و کتاب را با خود حمل کنید ؟ یا مجبور می شوید چمدان زیبا و گران قیمت خود را استفاده نکنید زیرا بر اساس سنگینی زیاد چمدان بر اساس اصطلاحاً زیاد چرخ ها فرسوده می شوند .

طبق تحقیقات و مطالعات انجام شده آثار سو استفاده از کوله سنگین به شرح زیر است :

1-تفییر فرم بدن و تاثیرات منفی روی ستون فقرات و لگن و ...

2-کشیدگی شدید عضلات کتف و سرشاره ها

4-خستگی و گرفتگی بدن و سردرد

5-سفت شدن غیر طبیعی عضلات بالاتنه

6-آسیب دیدن عروق

7-آسیب های نورولوزیک (تحریک و درد اعصاب)

این ها فقط بخشی از آثار سوء بود ، با این اوصاف باز هم راضی می شوید که از کوله یا چمدان سنگین استفاده کنید ؟ احتمالاً باید جوابتان خیر باشد . اما نمی شود که چند کوله سبک را به جای یک کوله سنگین به دانشگاه یا مدرسه برد ، پس احتمالاً راه حل مشکلاتان بیش من است .

من به شما استفاده از کوله معلق جادویی را بهبودیاد میکنم . باید برویم تا با هم با ساختار شماتیک این کوله جادویی معلق آشنا بشویم : این کوله از طریق قطب های همنام آهنربایی که در آن به کار برده شده باعث مقابله با نیروی وزن یا همان جاذبه شده و روی شانه های شما احساس نمی شود .

نیرویی که از زمین به کوله وارد میشود جاذبه نام دارد که علت اصلی سنگینی کوله است . با قرار دادن دو آهنربای هم نام در قسمت های پایینی کوله ، کوله با نیروی جاذبه (Mg) مقابله میکند که این نیرو باید از وزن کوله بیشتر باشد و کوله به سمت بالا برود، برای افزایش کارایی و جذابیت نیز در دو سمت بالایی کوله، دو آهنربای همنام کار میشود که نیروی دافعه ناشی از آن باید کمتر از نیروی آهنرباهای پایینی بشود در این صورت کوله معلق خواهد ماند .

این ساختار را روی هر وسیله ای دیگری مانند چمدان نیز میتوان به کار برد ، البته با اندکی تغییر .

گردآورنده : روزان سادات قربشی

منبع : [pinterest , anarproducts.com](http://pinterest.com/anarproducts.com)

حرکت اسپرم میکروارگانیسمی که قانون سوم نیوتن را نقض می کند

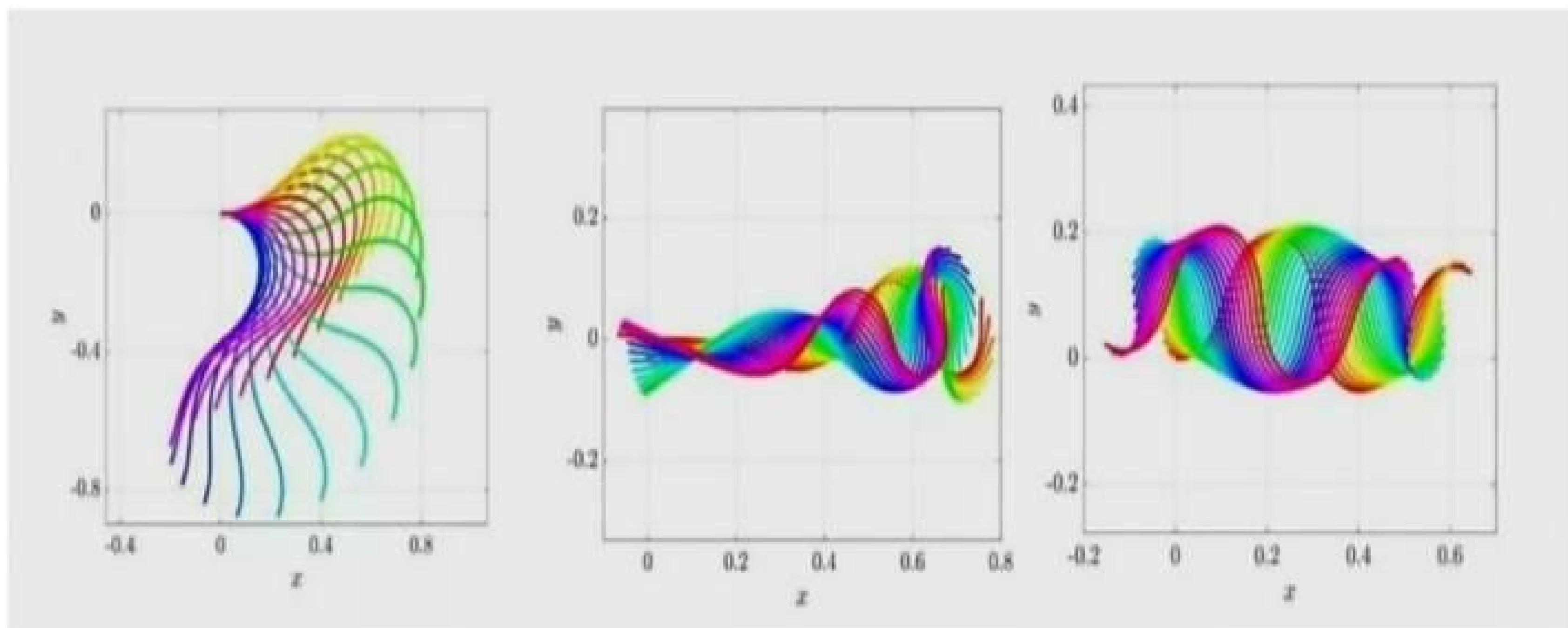
قانون سوم نیوتن را می توان در این جمله خلاصه کرد: برای هر عمل یک عکس العمل برابر و در جهت مخالف وجود دارد. این یعنی وقتی شما یک دیوار را به جلو می رانید دیوار نیز شما را به عقب می راند.

اما به تازگی فیزیکدانان شروع به بررسی مکانیک حالت هایی از حرکت کرده اند که قانون سوم نیوتن در آنها دخیل نیست. کنتا ایشیموتو و همکارانش در دانشگاه کیوتو ژاپن با همین رویکرد مکانیکی را توسعه داده اند که می تواند حرکت عجیب سلول های اسپرم و برخی سلول های دیگر در مایعات ویسکوز را توضیح دهد.

جنینگی یکی از خصوصیات اصلی سیستم های زنده است. یکی از خصوصیات کلیدی سیستم های جنبنده زنده این است که انرژی شیمیایی را به نیرو های مکانیکی تبدیل می کند. در نتیجه وقتی این سیستم ها را به صورت باز در نظر بگیریم قانون سوم نیوتن نقض می شود زیرا واحد های کوچک درون سیستم تمام سیستم (جنینه زنده) را به حرکت در می آورند. این همانند حالتی است که شما درون یک ساختمان یک را به جلو هل دهید و این دیوار و در نتیجه کل ساختمان به حرکت در آید.

فیزیکدانان این مکانیسم را الاستیسیته تکی یا نامتقارن می نامند. در این نوع الاستیسیته تعامل سلول با محیط یک طرفه است و قانون سوم نیوتن را نقض می کند.

ایشیموتو و همکارانش با استفاده از روابط مکانیکی الاستیسیته تکی مدلی را برای حرکت ریزشناگر ها توسعه دادند. آن ها برای آزمایش مدل خود را از داده های تجربی حرکت سلول های اسپرم و جلبک سبز کلامیدوموناس استفاده کردند. این میکروارگانیسم ها زاینده های دم مانندی دارند که با حرکات موجی خود باعث حرکت اسپرم می شوند. این امواج با ضربه های واحد های موتور حرکتی درون سلول ایجاد می شوند. انرژی ایت ضربات از واکنش های شیمیایی درون موتور آزاد می شود. در نتیجه یک الاستیسیته تکی ایجاد می شود که با قانون سوم نیوتن سازگار نیست.

خورشید مصنوعی

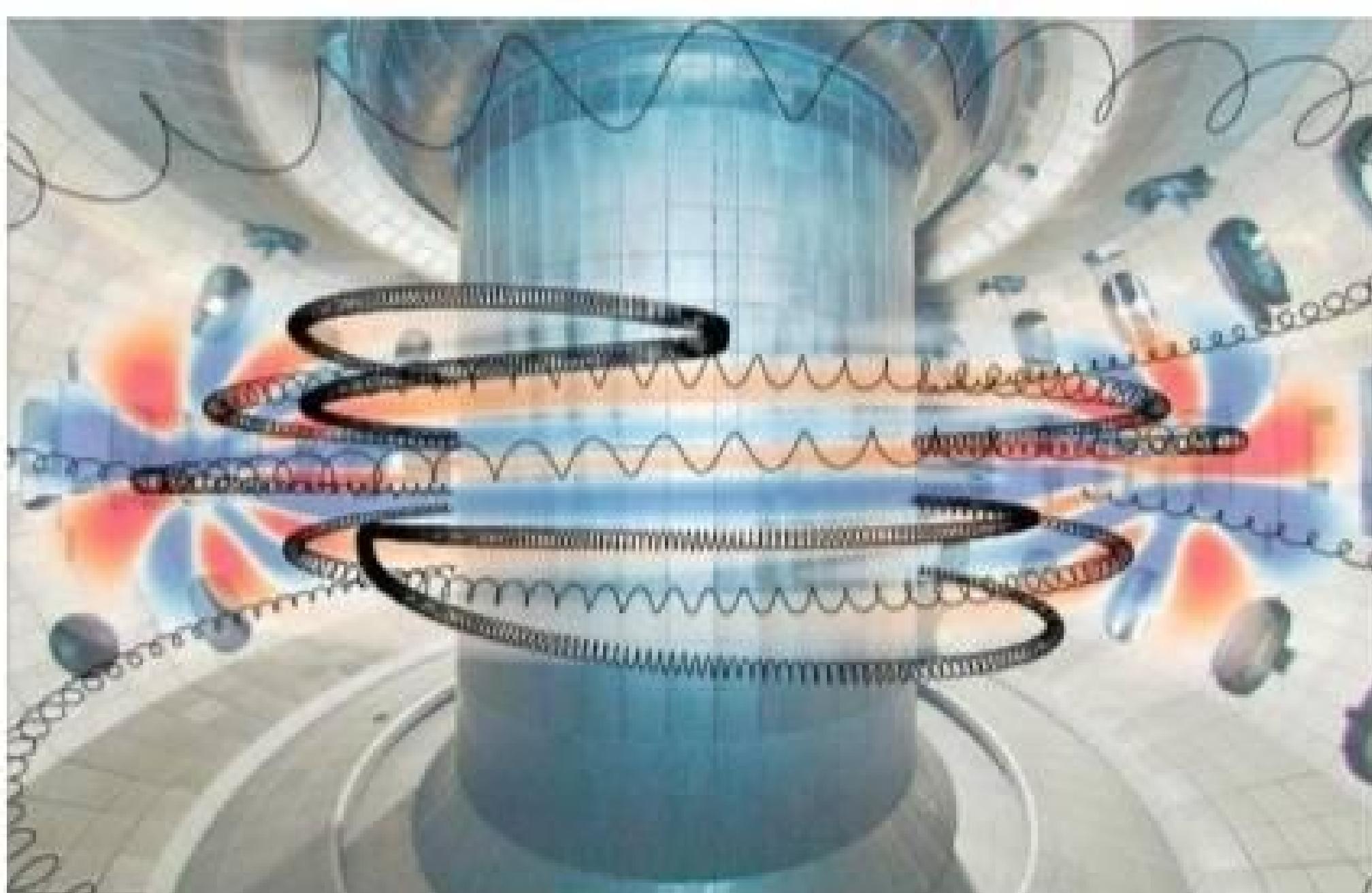
رآکتور همچو شی هسته‌ای «WEST» در فرانسه، به تازگی توانست به یک نقطه عطف مهم دست یابد تا بشر یک گام دیگر به دستیابی به انرژی پاک و پایدار نزدیک‌تر شود.

دانشمندان آزمایشگاه فیزیک پلاسمای پرینستون نیوجرسی که در این پروژه همکاری می‌کردند، اعلام کردند که این دستگاه توانسته ماده فوق العاده داغ پلاسما را برای شش دقیقه متواالی در دمای ۵۰ میلیون درجه سانتی‌گراد حفظ نماید. هدف نهایی، حفظ یک پلاسمای فوق داغ برای ساعتها است. اما ۶ دقیقه‌ای که در این پروژه ثبت شده، یک رکورد جدید جهانی محسوب می‌شود. رآکتورهای هسته‌ای دیگر که شبیه به وست هستند، توانسته‌اند پلاسماهای داغ‌تری به وجود آورند، اما نتوانسته‌اند این ماده را طی یک مدت طولانی نگه دارند.

انرژی همچو شی، قوی‌تر از هر انرژی‌ای است که بشر امروزه از آن استفاده می‌کند. اگر این انرژی کاملاً تحت کنترل قرار بگیرد، در مقایسه با سوخت‌های فسیلی می‌تواند تقریباً ۴ میلیون برابر بیشتر انرژی به ازای هر کیلوگرم سوخت، تولید کند. در جریان همچو شی، هیچ گاز گلخانه‌ای منتشر نمی‌شود و بدون آلوده‌سازی محیط زیست و کاهش وابستگی به منابع کربنی، می‌توان به انرژی پاک و قابل دسترس دست یافت.

در حالی که وست برای تولید الکتریسیته مورد استفاده قرار نخواهد گرفت، این دستگاه برای تکمیل تحقیقاتی که می‌تواند شرایط را برای تولید رآکتورهای همچو شی هسته‌ای تجاری فراهم کند، بسیار ضروری است.

پیشرفت در زمینه همچو شی موجب شکل‌گیری پروژه "ITER" شده است. این پروژه با همکاری ۳۵ کشور از جمله چین، اتحادیه اروپا، هند، روسیه و ایالات متحده در جنوب فرانسه در حال ساخت است. وقتی این مرکز ساخته شود به بزرگترین تأسیسات تحقیقات علمی بین‌المللی در زمینه همچو شی هسته‌ای و دستیابی به انرژی پاک، بدل خواهد شد.

گرد اورنده: عانده سادات میربلوکی

منبع: سایت بی‌بی‌سی

انقلابی در علم اعصاب؛ فرمانروایی بر موش‌ها

تاکنون آزمایش‌های مربوط به کنترل ذهن در حیوانات معمولاً نیاز به الکترودهای دست‌باقیر داشت که سوزه آزمایش را به یک سیستم خارجی متصل می‌کرد. این رویکرد نه تنها نیاز به جراحی نهاجی داشت بلکه محدودیت‌هایی بر حرکت آزادانه سوزه آزمایش ایجاد می‌کرد. حالا فناوری نانو-ذهن این مشکل را حل کرده و امکان کنترل آزادانه تر و دقیق تر رفتارهای مغزی را فراهم کرده است.

دانشمندان موسسه علوم پایه «آی‌بی‌اس»، گره جنوبی موفق به توسعه فناوری جدیدی شده‌اند که می‌تواند از فاصله دور و با استفاده از میدان‌های مغناطیسی، ذهن را کنترل کند. این دستگاه که «نانو-مایند» نام گرفته، اولین فناوری در نوع خود است که امکان کنترل آزادانه مناطق خاصی از مغز را فراهم می‌کند.

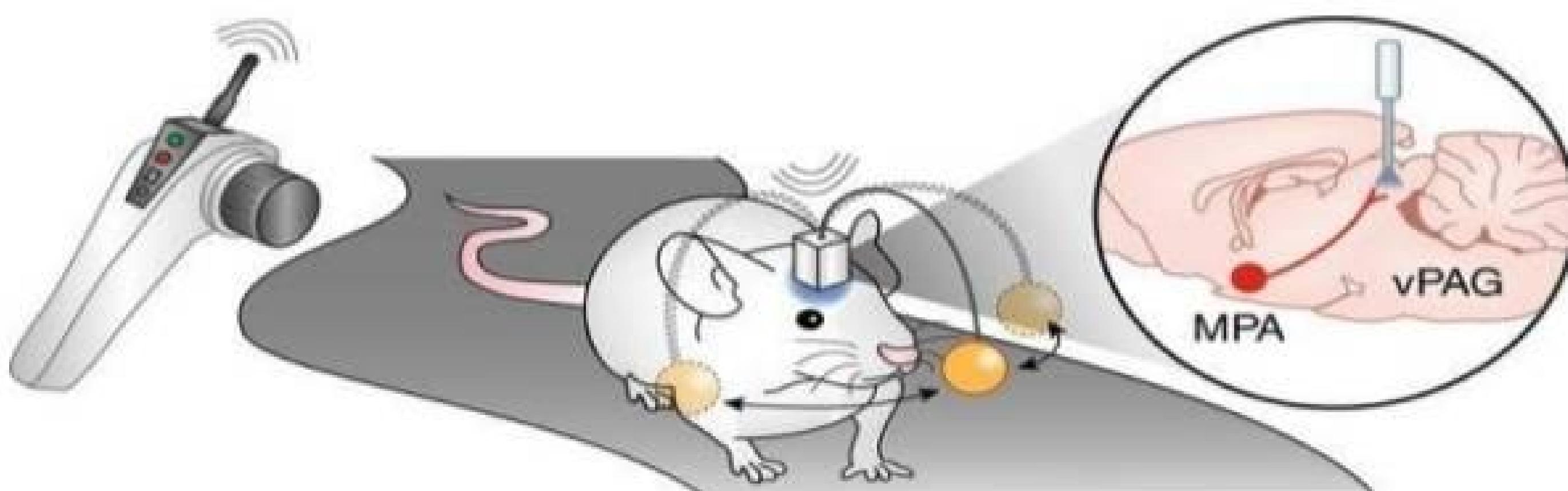
پژوهشگران موسسه علوم پایه گره جنوبی این فناوری که با استفاده از میدان‌های مغناطیسی عمل می‌کند را از طریق تحریک غریزه «مادری» در موش‌ها، مورد آزمایش قرار داده‌اند؛ موش‌های ماده با نانو-ذهن که منطقه پیش‌مغزی میانی را تحریک می‌کرد، در یک محفظه که دارای ویژگی‌های طبیعی بود قرار گرفتند و به طور بسیار متفاوتی به صدای بچه موش‌ها واکنش نشان دادند، سریع‌تر به آن‌ها نزدیک شدند و در حالی‌که در تحت تأثیر سیگнал‌های مغناطیسی بودند، برای مدت طولانی‌تری روی نوله‌های مضطرب خم شدند.

در آزمایش دیگری که برای کاهش اشتها طراحی شده بود، موش‌های آزمایشگاهی در معرض میدان‌های مغناطیسی قرار گرفتند، نتیجه آزمایش منجر به کاهش ۱۰ درصدی وزن بدن آنها شد؛ نظارت بر حرکات و مصرف غذای حیوانات در داخل و خارج از میدان مغناطیسی تفاوت‌های قابل‌توجهی را نشان داد که ممکن است خواسته موش برای خوردن را به صورت دلخواه روشن و خاموش کند.

داشتن چنین کنترل دقیقی بر مدارهای خاص مغزی می‌تواند برای محققانی که به دنبال نقشه‌برداری از مسیرهای عصبی یا آزمایش درمان‌های جدید هستند، بسیار مفید باشد. با گذشت زمان، ممکن است فناوری مشابه نانو حتی به درمان اختلالات روانی در انسان‌ها کمک کند یا نقص مهمنی در درمان‌های شرایط عصبی ناتوان‌کننده داشته باشد و در نتیجه کنترل کامل ذهن فرد را به او بازگرداند.

گردآورنده: پریا علی‌حسکری

منبع: سایت دیجی‌با

«ساخت زبان الکترونیکی بر پایه هوش مصنوعی»

دانشمندان موفق به ساخت یک «زبان الکترونیکی» شده‌اند که با استفاده از هوش مصنوعی کار می‌کند. شاید از خود بپرسید که آیا نوشیدنی که مدت‌ها در بخشال مانده، قابل استفاده است یا نه؟ به گزارش ایتنا و به نقل از لایوساینس، اکنون یک زبان الکترونیکی جدید می‌تواند به این سوال شما پاسخ دهد. این سیستم که با هوش مصنوعی کار می‌کند، می‌تواند مسائل مربوط به اینمنی و تازگی مواد غذایی را شناسایی کند و به ما نشان دهد که چگونه هوش مصنوعی قادر به تصمیم‌گیری است! شایان ذکر است که این پژوهش در تاریخ ۹ اکتبر در مجله علمی نیجر منتشر شده‌است. دانشمندان برای ساخت این زبان الکترونیکی، از ترانزیستور حساس به یون استفاده کرده‌اند که قادر به تشخیص یون‌های شیمیایی است.

این حسگر اطلاعاتی درمورد یون‌های موجود در یک مایع را جمع‌آوری می‌کند و سپس این اطلاعات را به سیگنال تبدیل می‌کند که توسط کامپیوتر قابل تحلیل است. در این سیستم جدید، حسگر نقش زبان و هوش مصنوعی نقش قشر چشمای را بر عهده دارد. در ابتدا پارامترهای محدودی به شبکه عصبی که حسگر به آن متصل بود، داده شد تا سطح اسیدیته یک مایع خاص را بررسی کنند. با استفاده از این پارامترها، شبکه عصبی توانست با دقت ۹۱ درصدی سطح را تشخیص دهد؛ اما وقتی به شبکه عصبی اجازه دادند که پارامترهای خود را تعریف کند، دقت تحلیل به بیش از ۹۵ درصد رسید. سپس این زبان الکترونیکی را روی نوشیدنی‌های واقعی آزمایش کردند و نتیجه نشان داد که این سیستم قادر است بین نوشیدنی‌های مشابه مانند انواع نوشابه یا قهوه تهایز قائل شود و حتی تشخیص دهد که آیا آب به شیراضافه شده است یا نه؛ زمان خراب شدن آبمیوه را شناسایی کند و ترکیبات شیمیایی خطرناک را در آب تشخیص دهد.

گرد آورنده: نادیا زین الدین

منبع: ایتنا

سلام چطوری در خواب!

برای اولین بار دو نفر با موفقیت رویاهای شفاف را تجربه کردند و پیامی ساده با تجهیزات طراحی شده را رد و بدل کردند. این نقطه عطف تاریخی توسط محققان شرکت REMspace به دست آمد. رویای شفاف پدیده‌ای است که در آن فرد می‌داند که در حال خواب دیدن است. رویای شفاف که در طول خواب با حرکت سریع چشم به دست می‌آید، پدیده‌ای است که می‌تواند کاربردهای متعددی داشته باشد. از حل مشکلات فیزیولوژیکی گرفته تا پادگیری مهارت‌های جدید. هدف این شرکت این است که خواب با حرکت سریع چشم را تبدیل به پیشرفت پیشگامانه بعدی پس از هوش مصنوعی کند که آماده است تا تمدن را متحول کند. این شرکت معتقد است که خواب با حرکت سریع چشم با REM به افراد اجازه می‌دهد تا خود را در یک واقعیت کاملاً توسعه یافته غوطه‌ور گنند، جایی که می‌توانند ببینند، بشنوند، لمس کنند، بو کنند، بچشند، لذت و درد را تجربه گنند و حتی بدن و جنسیت خود را تغییر دهند. برخلاف واقعیت فیزیکی، خواب REM عاری از محدودیت‌ها و قوانین است. در آزمایشی که در روز ۲۴ سپتامبر انجام شد، شرکت‌کنندگان در خانه‌های خود خوابیدند و امواج مغزی و سایر داده‌های آزمایش چندگانه خواب آنها از راه دور توسط یک دستگاه توسعه یافته رديابی شد. هنگامی که سرور متوجه شد که اولین شرکت‌کننده وارد رویای شفافی شده است، یک کلمه به صورت تصادفی در زبان Remmyo که زبانی است که به ارتباط در رویای شفاف کمک می‌کند، تولید کرد و آن را از طریق هدفون برای او ارسال کرد. شرکت‌کننده کلمه را در رویای خود تکرار کرد و پاسخ او ضبط و در سرور ذخیره شد. شرکت‌کنندگان بعدی هشت دقیقه بعد یک رویای شفاف دیدند و پیام ذخیره شده را از اولین شرکت‌کننده دریافت کردند. شرکت‌کننده اول آن کلمه را پس از بیدار شدن تأیید کرد و این اولین گفتگوی رد و بدل شده در رویاهای را نشان داد. این شرکت ادعا کرد که علاوه بر این، دو نفر دیگر نیز توانستند از طریق رویاهای خود با سرور ارتباط برقرار کنند. این ارتباط موفقیت‌آمیز پس از نزدیک به پنج سال تحقیق به دست آمد. «مایکل رادوگا» بنیانگذار و مدیر عامل REMspace می‌گوید: «در گذشته، برقراری ارتباط در رویاهای مانند یک داستان علمی تخیلی به نظر می‌رسید. در آینده، آنقدر رایج خواهد بود که نمی‌توانیم زندگی خود را بدون این فناوری تصور کنیم.» رادوگا تأکید کرد که این درها را به روی کاربردهای تجاری بی‌شماری باز می‌کند و نحوه تفکر ما در مورد ارتباطات و تعامل در دنیای رویا را تغییر می‌دهد.

گردآورنده: محدثه ناطقی

منبع: bigbangpage.com

پدیده استیو؛ رودخانه‌ای از یون‌های داغ بر فراز آسمانها

گاهی رودخانه‌ای از گازهای داغ درست بالای سر ما جریان می‌باید. در تصویر روز ناسا، این رودخانه پدیده‌ای به نام تقویت سرعت تابش حرارتی قوی با استیو STEVE است که به رنگ‌های قرمز، سفید و صورتی روشن می‌درخشد.

جزئیات نحوه شکل‌گیری پدیده استیو هنوز مشخص نیست. به طور کلی، مطالعات نشان داده‌اند این درخشش نتیجه جریان سریع یون‌های داغ است که در ارتفاع بیش از ۱۰۰ کیلومتری، در لایه یونوسفر زمین جریان می‌بایند.

پدیده استیو چگونه رخ میدهد؟

پدیده "STEVE" درخششی در جو است که به شکل روبان‌های بنفش و صورتی در آسمان ظاهر می‌شود. این پدیده اولین بار سال ۲۰۱۶ کشف شد. استیو زمانی رخ می‌دهد که ذرات باردار ناشی از طوفان‌های خورشیدی، پس از برخورد با میدان مغناطیسی زمین، به‌سوی قطب‌ها هدایت شده و درخششی ایجاد می‌کنند. فرایند ایجاد استیو مشابه شفق‌های قطبی است اما مکانیسم آنها تفاوت دارد.

در شفق قطبی، وقتی ذرات باردار خورشیدی به آنها می‌باشد و در جو بالایی زمین برخورد می‌کنند، آنها را به نوعی «تحریک» می‌کنند. این آنها سهی به حالت اولیه بازمی‌گردند و در این فرایند، انرژی اضافی را به صورت نور سبز با فرماز منشر می‌کنند که همان شفق قطبی است.

اما استیو، برخلاف شفق، مستقیم به برخورد ذرات باردار وابسته نیست. این پدیده نتیجه حرکت گازهای یونیزه شده و بسیار داغ است که در لایه یونوسفر جریان می‌بایند و درخششی بنفش و صورتی ایجاد می‌کنند. این گازها از طوفان‌های خورشیدی و جریان‌های پلاسمایی در لایه‌های بالایی جو ناشی می‌شوند.

نکته جالب اینکه استیو با وجود شباهت‌هایی که به شفق قطبی دارد، همیشه همراه آنها ظاهر نمی‌شود، علت این اختلاف هنوز مشخص نیست. تحقیقات نشان داده‌اند STEVE شامل ذرات باردار کمتری است و بیشتر به شکل نواری پیوسته ظاهر می‌شود. همچنین به گفته محققان، استیو در عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر از شفق قطبی رخ می‌دهد.

گردآورنده: آیسان حسین بور

منبع: digiato

وقتی NGC 6744 با ستاره ها چت میکند!

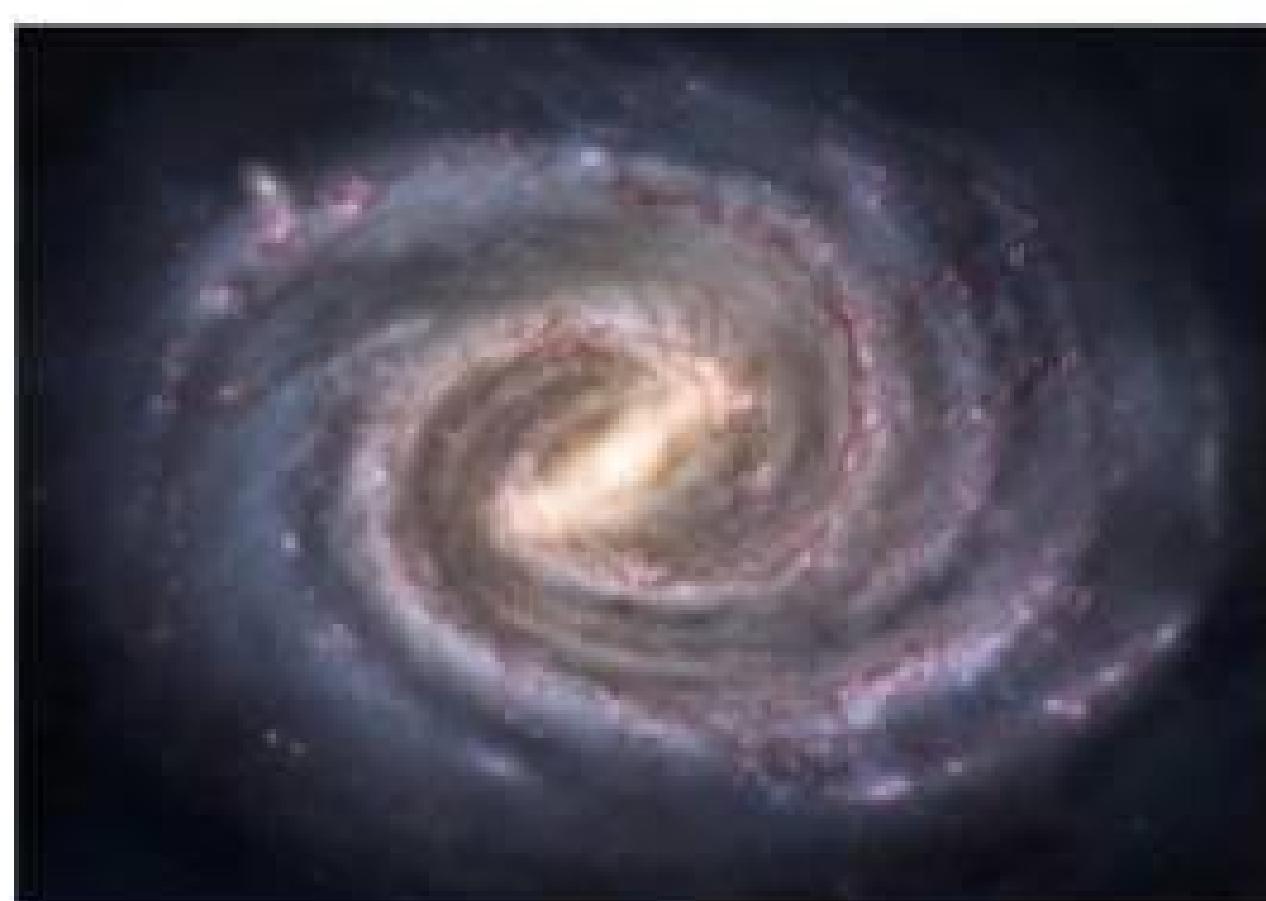
کهکشان NGC 6744 یکی از کهکشان‌های مارپیچی بزرگ و زیبا در صورت فلکی قنطورس است. این کهکشان به عنوان همزاد بزرگ‌تر کهکشان راه شیری شناخته می‌شود و شباهت‌های زیادی با آن دارد. NGC 6744 به دلیل ساختار و ویژگی‌های جالبی مورد توجه اخترشناسان و علاقهمندان به نجوم قرار گرفته است.

ویژگی‌های کلی NGC 6744

- نوع کهکشان: NGC 6744 یک کهکشان مارپیچی (Spiral Galaxy) است و به طور خاص به عنوان کهکشان مارپیچی نوع "Sc" طبقه‌بندی می‌شود.
- فاصله از زمین: این کهکشان در فاصله تقریبی ۳۰ میلیون سال نوری از زمین واقع شده است.
- قطر: NGC 6744 دارای قطر تقریبی ۲۰۰ هزار سال نوری است، که آن را به یکی از بزرگ‌ترین کهکشان‌های قابل مشاهده تبدیل می‌کند.
- ستاره‌زایی: NGC 6744 منعقده‌های فعال ستاره‌زایی دارد، که نشان‌دهنده وجود گاز و غبار کافی برای تشکیل ستاره‌های جدید است.

شباهت‌ها و تفاوت‌ها با کهکشان راه شیری

- ساختار: NGC 6744 و کهکشان راه شیری هر دو دارای بازوهای مارپیچی هستند، اما NGC 6744 با بازوهای وسیع‌تر و متراکم‌تر خود، جلوه‌ای بسیار زیبا و چشم‌نواز دارد.
- مرکز: مرکز NGC 6744 یک هسته روشن و متراکم است که به نظر می‌رسد در آن یک سیاه‌چاله ابرمی وجود داشته باشد، مشابه آنچه در مرکز کهکشان راه شیری وجود دارد.
- تعداد ستاره‌ها: تخمین زده می‌شود که NGC 6744 حدود ۱۰۰ میلیارد ستاره داشته باشد، مشابه تعداد ستاره‌های موجود در کهکشان راه شیری.

گردآورنده: ساحله پورمحمد

متع: Ghat GPT

وقتی فرشته ها به رقص درآمدند : داستانی از دنیای ناشناخته!

هوش مصنوعی (AI) به عنوان یک فناوری نوین، توانسته است تحولات چشمگیری در زمینه های مختلف ایجاد کند. اما همزمان با پیشرفت های آن، مسأله اخلاقیات نیز به یکی از موضوعات مهم و بحث برانگیز تبدیل شده است. در ادامه، به بررسی ابعاد مختلف این موضوع می بردازیم.

۱. تعریف هوش مصنوعی : هوش مصنوعی به سیستم ها و الگوریتم هایی اطلاق می شود که قادر به انجام وظایفی هستند که معمولاً نیاز به هوش انسانی دارند، از جمله یادگیری، استدلال و حل مسائل.

۲. چالش های اخلاقی :

- * حریم خصوصی: استفاده از داده های شخصی برای آموزش مدل های هوش مصنوعی می تواند به نقض حریم خصوصی افراد منجر شود. این مسأله به ویژه در مواردی که داده ها بدون رضایت جمع اوری می شوند، حائز اهمیت است.

- * تبعیض و نابرابری: الگوریتم های هوش مصنوعی ممکن است بر اساس داده های نادرست یا مغرضانه آموزش بینند و در نتیجه تصمیمات ناعادلانه ای اتخاذ کنند. این مسأله می تواند منجر به تبعیض در استخدام، اعتبارسنجی و دیگر زمینه ها شود.

- * مستولیت پذیری: در صورت بروز خطا یا آسیب ناشی از تصمیمات هوش مصنوعی، مشخص کردن مستولیت دشوار است. آیا توسعه دهندگان، کاربران یا خود سیستم باید پاسخگو باشند؟

۳. اقدامات اخلاقی : برای مواجهه با چالش های اخلاقی هوش مصنوعی، تعدادی از اقدامات زیر پیشنهاد می شود:

- * شفافیت: الگوریتم ها باید به گونه ای طراحی شوند که تصمیمات آن ها قابل درک و توضیح باشند.

- * نوع داده ها: استفاده از مجموعه داده های متنوع و نماینده می تواند به کاهش تبعیض کمک کند.

- * قوانین و مقررات: تدوین قوانین و چارچوب های اخلاقی برای استفاده از هوش مصنوعی ضروری است تا حقوق افراد محفوظ بماند.

۴. نتیجه گیری : هوش مصنوعی پتانسیل بالایی برای بهبود زندگی بشر دارد، اما باید با دقت و توجه به ابعاد اخلاقی آن توسعه پابد. توجه به مسائل اخلاقی می تواند به ایجاد سیستم هایی منجر شود که نه تنها کارآمد، بلکه عادلانه و مسئولانه نیز باشند.

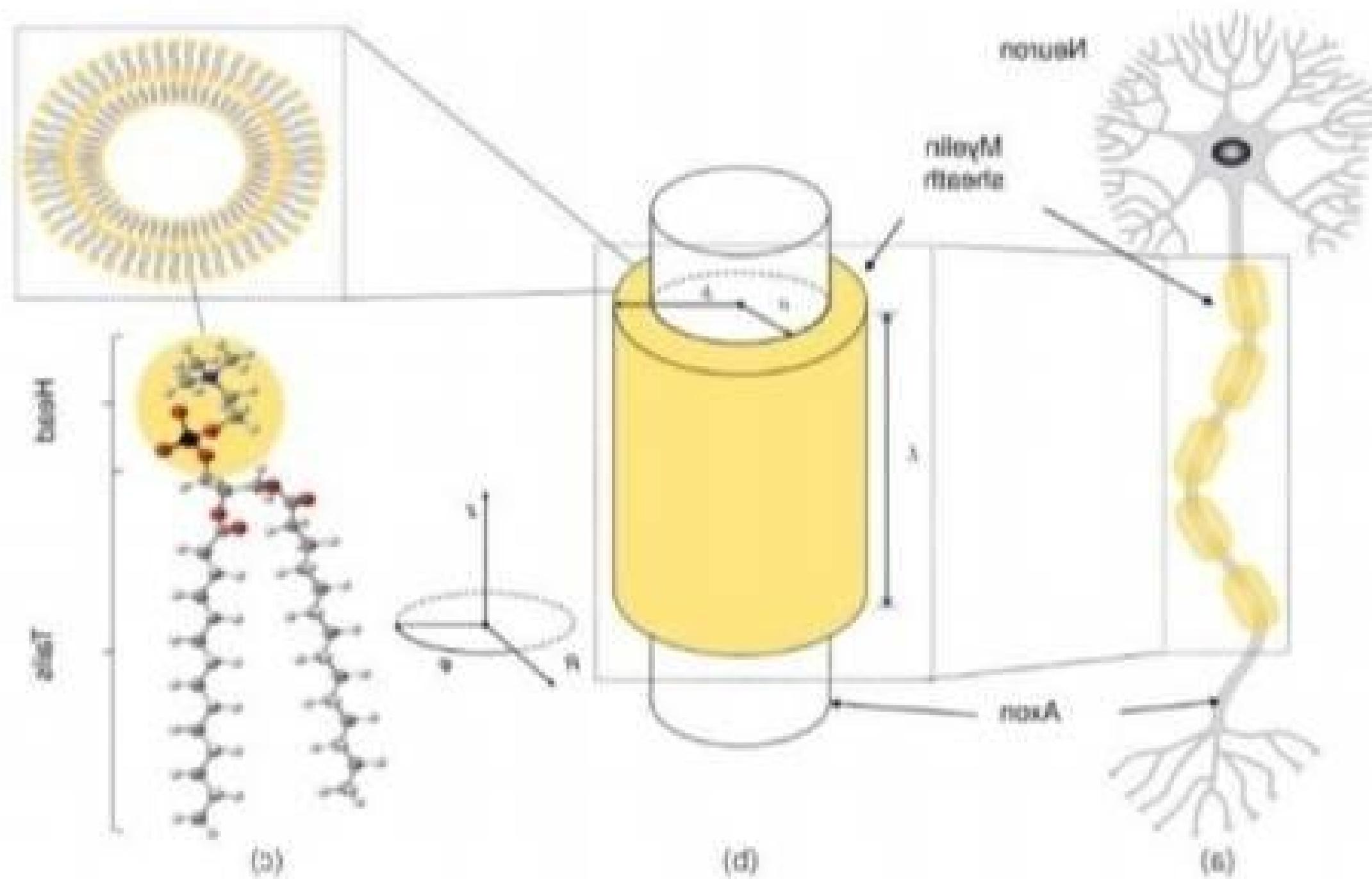
گردآورنده: ساحله پور محمد

منبع: Chat GPT

سمفونی بی صدای ذهن، مسئول خودآگاهی

در هم تبندگی کوانتومی راه حلی برای فعالیت همگام مدارهای مغزی در نظر گرفته می شود این نظریه توضیحی در مورد فعالیت همزمان میلیون ها نورون مغز است؛ که انبیشتن «رفتار شبکه از دور» می خامد.

ممکن است نیاز به بازنگری در این بخش داشته باشیم، به خصوص اگر آزمایش ها بتوانند پیش بینی لیو، چن و آنو ("زفی لبو" و "یونگ گنگ چن" و "پینگ آنو" مهندس زیست پزشکی از دانشگاه سیچوان در چین) را تأیید کنند. این سه نفر خاطرنشان کردند که پوشش چربی به نام میلین در اطراف «دم» اکسون سلول عصبی می تواند به عنوان یک حفره استوانه ای مناسب برای تقویت فوتون های فروسرخ تولید شده در نقاط دیگر سلول عمل کند و باعث شود پیوندهای کربن-هیدروژن گهگاهی جفت فوتون هایی را به پیرون بریزند که دارای درجه بالایی از همبستگی هستند. این یعنی رشته های عصبی مغز می توانند جفت ذرات در هم تبند ساطع کنند و این پدیده کوانتومی، چگونگی همکاری بخشن های مختلف مغز را توضیح می دهد در واقع حرکات این فوتون های در هم تبند از طریق جزر و مد های یونی بیوشیمی مغز، ممکن است بین فرآیندها ارتباط برقرار کند و نقش مرکزی در توانایی اندام برای همگام سازی داشته باشد.

هنوز نمی توان با اطمینان اعلام کرد که سمفونی های مغز توسط یک آهنگساز کوانتومی یکباره شده است. اما شاید زمان آن رسیده که در مورد رویدادهای کوانتومی که حداقل روی برخی از عملکردهای اساسی مغز ما تأثیر می گذارند، بیشتر فکر کنیم

منبع: مجله Physical Review E، سایت علمی بیگ بنگ

گردآورنده: نازنین زهرابور اسد

جوچه‌تیغی تنها، کوچولوی کیهان

«جوچه‌تیغی» کهکشان کوتوله‌ای که به تازگی کشف شده، تنها 7.8 میلیون سال نوری از ما فاصله دارد و به دور یک کهکشان مارپیچی می‌چرخد.

شاید نام جوچه‌تیغی برای یک کهکشان عجیب به نظر برسد و یا فکر کنید که این کهکشان شبیه به یک جوچه‌تیغی است؛ اما این کهکشان هیچ شباهتی به یک جوچه‌تیغی ندارد. در واقع ستاره‌شناسان آن را به خاطر تنها و منفرد بودنش، جوچه‌تیغی نامیدند. هیچ کهکشانی در فاصله 3.3 میلیون سال نوری و هیچ گروه کهکشانی در فاصله 5.5 میلیون سال نوری وجود ندارد، که آن را به یکی از منزوی‌ترین کهکشان‌های کوتوله شناخته شده تبدیل می‌کند. گویا جوچه‌تیغی در میان سایر کهکشان‌ها به قدری تنها است که اگر انسان بود احتمالاً برای تنها او، متأسف می‌شدید!

جوچه‌تیغی علاوه بر مکان بسیار دور، به دلیل عدم تشکیل ستاره نیز قابل توجه است؛ کهکشان جوچه‌تیغی مایل به رنگ قرمز است و هیچ منطقه ستاره‌زای قابل مشاهده یا خطوط غبار تیره‌ای که بتواند ستاره‌های جوان را در خود جای دهد، وجود ندارد.

جیاکسوان لی، دانشجوی محققی که به همراه تیمش به دنبال کهکشان‌های کوتوله بودند، جوچه‌تیغی را در حالی کشف کردند که هیچ ستاره جوانی نداشت، حتی هیچ خط گرد و غباری که پشت آن چنین ستارگانی در کمین باشند، نیز شناسایی نکردند. این تیم بر این باورند که جوچه‌تیغی حداقل 100 میلیون سال است که هیچ ستاره جدیدی ندارد.

چیزی که ستاره‌شناسان می‌خواهند بدانند این است که چرا جوچه‌تیغی برای میلیون‌ها سال هیچ ستاره جدیدی ندارد. البته آنها بر این باورند که به احتمال زیاد جوچه‌تیغی کهکشانی بوده که از میان گروهی از کهکشان‌ها عبور کرده و بیشتر گاز آن از بین رفته و مواد کمی برای تشکیل ستاره‌های جدید باقی مانده است؛ در نهایت توسط نیروی گرانش اجسام بزرگتر، هرچه در آن باقی مانده بود به داخل فضای خالی پرتاب شدند.

ماشین وارب

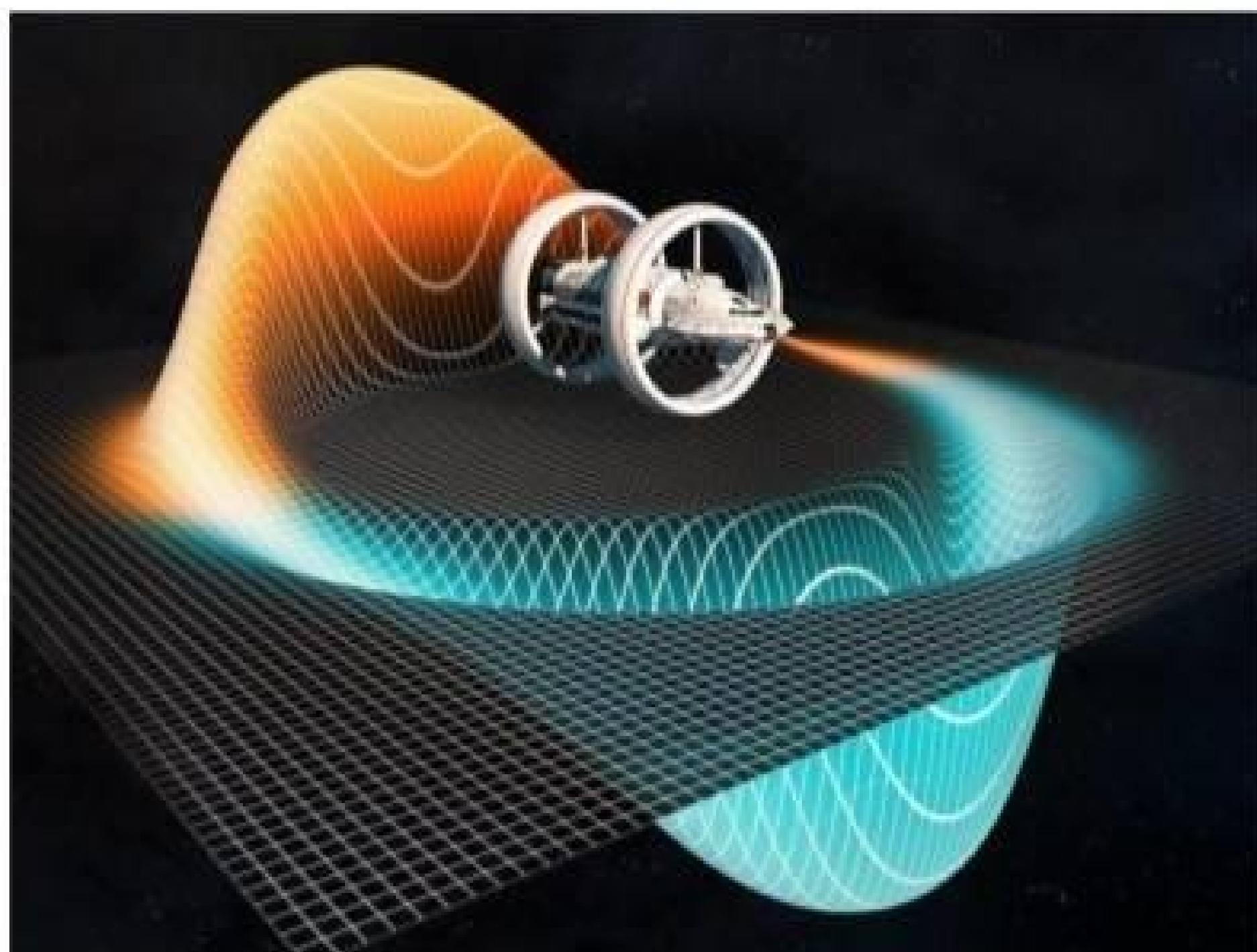
یکی از مهمترین موانعی که بشریت را از ستارگان، دور نگه می‌دارد، محدودیت سرعت در کیهان است. حتی اگر ما این فناوری را داشتیم که با فضایپماهای پر سرعت در فضا حرکت کنیم، سرعتی که می‌توانیم به طور معمول با آن سفر کنیم محدود به سرعت نور در خلاء است.

هیچ چیز در کیهان نمی‌تواند سریع‌تر از ۳۰۰ هزار کیلومتر در ثانیه حرکت کند - و هیچ چیز دارای جرم نمی‌تواند به این سرعت برسد. با این حال، راه حل‌ها و حفره‌های نظری وجود دارد. بر طبق این نظریات، تار و پود فضا-زمان می‌تواند منحرف و خم شود. یکی از آنها «کرمچاله» است. کرمچاله‌ها میانبرهایی در فضا هستند که با تا کردن فضا-زمان ایجاد می‌شوند.

مورد بعدی "ماشین وارب" است که می‌تواند در فضا-زمان بیچ و تاب ایجاد کند و با این کار محدودیت سرعت را دور بزند. با فشردن فضا در جلو و انبساط آن به عقب، مانند خمیر دندان در یک لوله، کار می‌کند، بنابراین مقدار فضایی را که باید طی شود کاهش می‌دهد و به برخی از فضایپماهای فرضی اجازه می‌دهد مسافت را سریع‌تر از زمانی که فضا-زمان به حال خود رها شده، طی کنند.

به دلایل واضحی، این چیزی نیست که، بشریت به آن دست یافته باشد. اما بتازگی گروهی بین‌المللی از دانشمندان فیزیک کاربردی در مورد چگونگی کارکرد ماشین وارب نظریه‌پردازی کردند - و اکنون فکر می‌کنند راه حل جدیدی دارند، چیزی که به آن درایو چرخشی با سرعت ثابت، می‌گویند.

"جرد فوکس" فیزیکدان از گروه فیزیک کاربردی، که دکترای خود را در دانشگاه الاباما در هانتسویل گذرانده، می‌گوید: «این مطالعه گفتگو درباره ماشین وارب را تغییر می‌دهد.» ما با نمایش اولین مدل در نوع خود، نشان دادیم که ماشین وارب ممکن است به داستان‌های علمی-تخیلی تنزل پیدا نکند.

گرد اورنده: عانده سادات میربلوکی

منبع: سایت بیگ بند

انبساط کیهان میتوانه به چه علت باشد؟

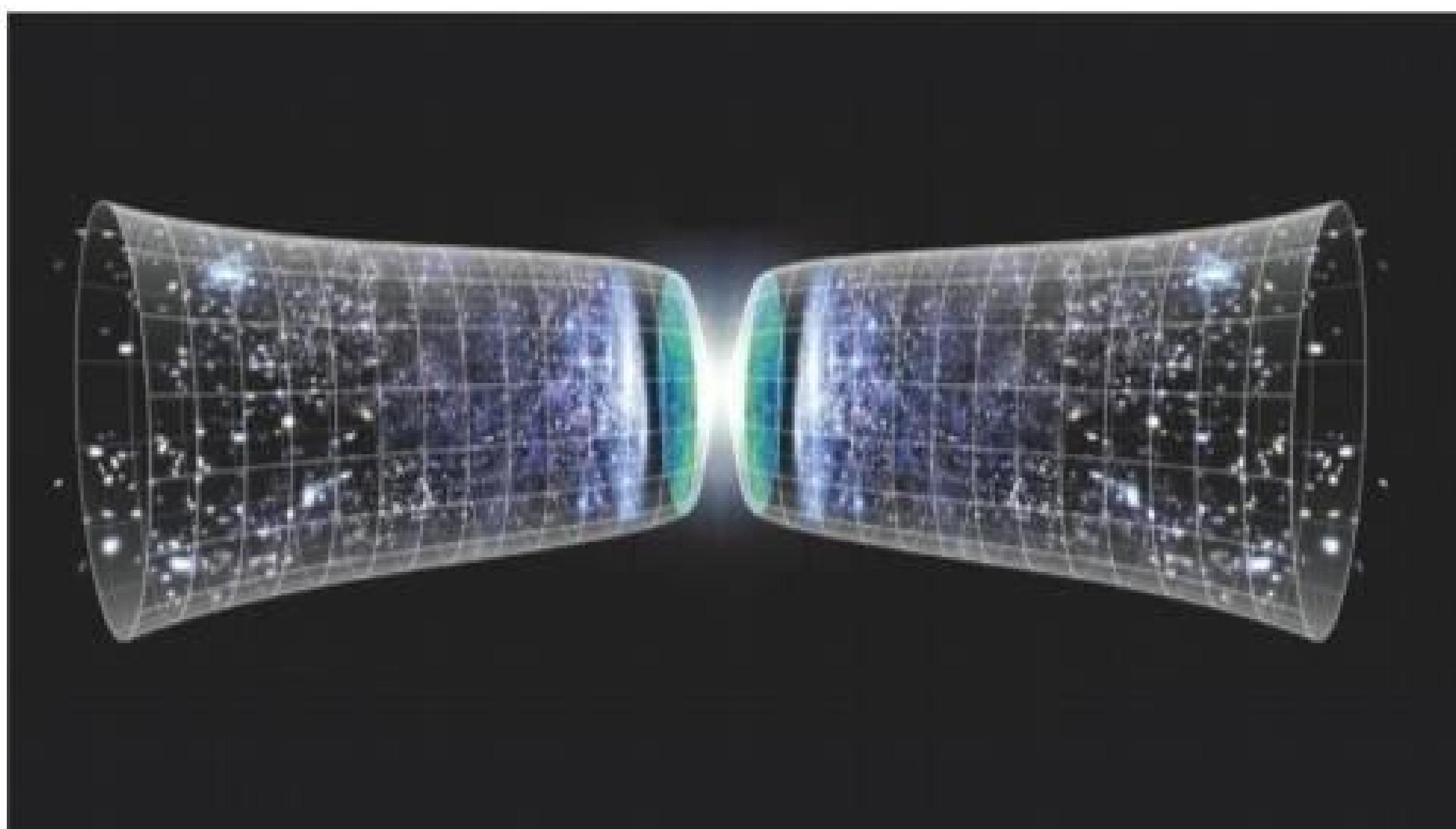
فرضیه جدید بیان می‌کند که علت انبساط شتاب‌دار کیهان می‌تواند وجود یک جهان پادمادهای باشد، این یعنی نیازی به انرژی تاریک نیست.

مدل فعلی که داشتمدن برای توضیح جهان استفاده می‌کنند از سه جزء تشکیل شده: ماده معمولی، ماده تاریک و سرد (CDM) و ثابت کیهانی یا لامبدا، خوبی که نخستین بار آلبرت اینشتین در سال ۱۹۱۷ معرفی کرد و مربوط به "انرژی تاریک" است.

با استفاده از این مدل استاندارد کیهان‌شناسی می‌توان این موضوع را توضیح داد که چگونه انرژی تاریک باعث می‌شود کیهان با سرعتی شتاب‌دار منبسط شود. در حالی که این مدل برای چندین دهه وجود داشته، هنوز اسرار جهان ما بر ملا نشده است. به طور مثال، ما هنوز ماده تاریک را مستقیماً مشاهده نکرده‌ایم. و ماهیت دقیق انرژی تاریک، که تخمین زده می‌شود ۶۸ درصد کیهان را تشکیل می‌دهد، نیز هنوز بحث برانگیز است.

اکنون "نمان کومار" دانشجوی دکترا در موسسه فناوری گاندیناگار هند «مدل جدیدی» را پیشنهاد کرده که این عدم قطعیت را با بیرون اندختن انرژی تاریک از معادله کاملاً برطرف می‌کند – که مفهومی بسیار غیرعادی دارد. او در بیانیه‌ای همراه منتشر کرده، نوشت: «ها این حال، هزینه‌ای وجود دارد که باید پرداخت شود، ما به یک شریک پادجهان نیاز داریم که جریان زمانی آن برعکس با جهان ما باشد.»

کومار "اولین کسی نیست که پیشنهاد می‌کند جهان ما دارای یک جفت دوقلوی آینه‌ای است که قوانین فیزیک در آن وارونه عمل می‌کند و جریان "زمان" نیز در آن رو به عقب پیش می‌رود. در ماه فوریه، یک تیم بین‌المللی از محققان نیز پیشنهاد کردند که "ماده تاریک" که حدود ۲۷ درصد از کیهان را تشکیل می‌دهد، در یک جهان آینه‌ای قرار دارد که اتم‌ها هرگز در آن شکل نگرفته‌اند. البته، یافته‌ی کومار چیزی بیش از یک فرضیه در مورد انبساط شتاب یافته‌ی مشاهده شده در کیهان نیست، که به قول او «یکی از بزرگترین اسرار در درگ می‌از کیهان» است.

گرد اورنده: عالمه سادات میربلوکی

منبع: سایت بیگ بنگ

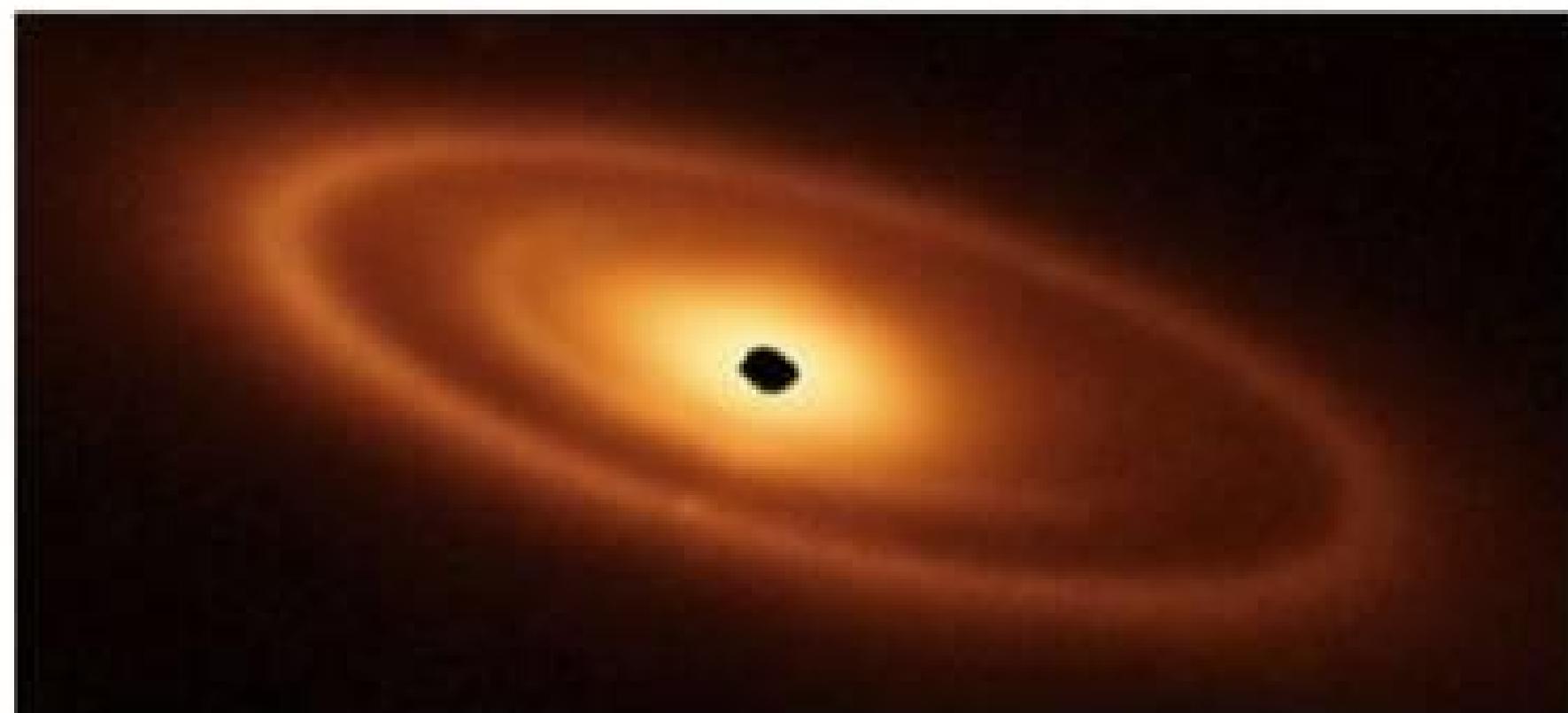
عکسی که جیمز وب از ستاره وگا به زمین فرستاد و اخترشناسان را در حیرت فرو برد

وگا از درخشان‌ترین
و مهم‌ترین ستارگان
شناخته شده است
که در صورت فلکی
بربط واقع است

هیچ مدرکی از وجود یک سیاره، حول یکی از پرنورترین ستارگان در آسمان شب وجود ندارد؛ با این حال به تازگی گروهی از کاوشگران و همچنین دانشمندان در دانشگاه آریزونا، از طریق تلسکوپ جیمز وب به وجود حلقه‌ای از خرد سیارک‌ها و گازها در حدود صد میلیارد کیلومتری از قطر این ستاره‌ی سی همتا پی برده‌اند در این حلقه نشانه‌ایی از قطع یا شکستی دیده نمی‌شود که خبر از نبود یک سیاره واقعی در این حلقه می‌باشد

چیزی که باعث شگفتی ستاره‌شناسان شد این بود که وجود چنین حلقه‌ایی از سیارک‌ها و گازها در کنار ستارگان جوان جهان هستی رخ می‌دهد. این در حالی است که وگا به تقریب ده برابر خورشید مسن دارد و بسیار با قدمت‌تر از چیزیست که فکر می‌کنید! وجود همین حلقه یکنواز و گا آن را گیج‌کننده و در عین حال خاص گرده‌است!

و گا تاکنون موضوع اصلی بسیاری از تحقیقات بوده‌است. در سال ۲۰۲۱ محققان مدرکی از وجود سیاره‌ای به مانند نیتون در نزدیکی و گا منتشر کردند که آن با این عکسی که جیمز وب ارسال کرده‌است کاملاً رد شد

یک نکته جالب دیگر این است که ستاره‌ای شبیه به و گا، به نام فامولهات که دو برابر خورشید جرم دارد و ۴۴۰ میلیون سال هم سن، دارای یک حلقه از سیارک‌ها کوچک و گازها است که برخلاف و گا ستاره‌های واقعی هم در این حلقه‌ها مشاهده می‌شوند. اما دانشمندان هنوز توانسته‌اند دلیل قاعع کننده‌ای برای این تفاوت بین و گا و ستاره‌های مشابهش شرح دهند

تیم کاوشی آریزونا می‌گوید: «گیج کننده آن است که یک فیزیک یکسان برای طرز کار هردوی این ستاره‌ها جواب می‌دهد!» اما آیا این خود ستاره است که این تمایز را برای خود به وجود می‌آورد؟ هنوز پاسخ صریحی نداریم

نقاشی شب پر ستاره یا بررسی یک قانون فیزیکی؟

این نقاشی معروف ون گوگ دارای فیزیک شگفت اور دقیقی است. تلاطم اتمسفر را می‌توان به وضوح در شاهکار ون گوگ در سال ۱۸۸۹ مشاهده کرد. شب پرستاره که توسط نقاش هلندی ون گوگ در سال ۱۸۸۹ خلق شد، یکی از جذاب‌ترین آثار دنیای هنر است. نه تنها به طرز خیره کننده‌ای زیبا است، بلکه به نظر می‌رسد آسمان در حال چرخش، درک دقیقی از فیزیک تلاطم را نشان می‌دهد. اکنون، یک تحلیل جدید و عمیق آن را تأثید می‌کند. ضربات قلم مو در شاهکار ون گوگ با دینامیک سیال اتمسفر زمین - و احتمالاً کیهان وسیع‌تر سازگار است. Yongxiang Huang فیزیکدان از دانشگاه Xiamen در چین می‌گوید: «[نقاشی] درک عمیق و شهودی از پدیده‌های طبیعی را نشان می‌دهد. نمایش دقیق ون گوگ از تلاطم ممکن است از مطالعه حرکت ابرها و جو با یک حس ذاتی در مورد چگونگی به تصویر کشیدن پویایی آسمان باشد.»

ما اکنون نمی‌توانیم آن را با چشمعل خود ببینیم، اما جو زمین یک توده سیال دانماً متحرك، دانماً در حال تغییر و چرخان است. ابرها ممکن است این فعالیت ثابت را اشکار کنند، اما درک نزدیک از تلاطم جوی معمولاً به ایزارهایی نیاز دارد که به دقت حرکات زمینی آن را ترسیم کنند. ما البته نمی‌توانیم تلاطم جوی را که ون گوگ در «شب پرستاره» به تصویر می‌کند، اندازه‌گیری کنیم. اما کاری که گروهی از دانشمندان به سرپرستی فیزیکدان یین شیانگ ما از دانشگاه شیامن می‌توانستند انجام دهند این بود که ضربات قلم مو را اندازه‌گیری کنند تا ببینند آیا با مطالعات قبلی مطابقت دارد یا خیر، که مشخص کرد تلاطم نشان‌داده شده در نقاشی با نظریه منتشر شده توسط اندری کولموگروف، ریاضیدان شوروی در مطابقت دارد.

نتیجه نشان می‌دهد که ون گوگ مشاهده بسیار دقیقی از جریان‌های واقعی داشته است، به طوری که نه تنها اندازه گرداب‌ها در شب پرستاره، بلکه فواصل نسبی و شدت آنها نیز از قانون فیزیکی حاکم بر جریان‌های متلاطم پیروی می‌کند. محققان از یک تصویر دیجیتالی با وضوح بالا برای این اثر هنری برای بررسی ضربات قلم مو در ۱۴ چرخش و گرداب در آسمان به دقت بررسی کردند و آن را با نتیجه اشتفتگی کلموروگوف مقایسه کردند، که توضیح می‌دهد چگونه انرژی به طور مداوم از گرداب‌های بزرگتر به گرداب‌های کوچکتر قبل از ائتلاف جریان می‌یابد. آن‌ها دریافتند که گرداب‌های موجود در نقاشی، الزامات قانون مقیاس‌گذاری تلاطم کولموگروف را برآورده می‌کنند، چیزی که محققان قبلی نیز یافته‌اند. اما با تجزیه و تحلیل کوچکترین مقیاس‌های ضربه‌های قلم مو، نیم متوجه شد که این نقاشی با طیف قدرت اسکالارها که توسط ریاضیدان استرالیایی جورج باتچلور در سال ۱۹۵۹ تعریف شده است، مطابقت دارد. مطالعه جدید تأیید می‌کند که درک شهودی هنرمند از فیزیک طبیعت ممکن است حتی عمیق‌تر از آن چیزی بوده باشد که متصور می‌گردیم.

تحقیقات تجربی آینده در نقاشی جریان‌های متلاطم می‌تواند به ما کمک کند تا بفهمیم هرمند چگونه توسله است تلاطم را نه فقط در تصویر آسمان، بلکه در عمل فیزیکی خود نقاشی به تصویر بکشد.

"ذره شیطان"

فیزیکدانی که مشغول مطالعه‌ی یک فلز عجیب بودند، شواهدی کشف کردند که وجود ذرهای موسوم به "شیطان" را اثبات می‌کند یک شبه ذره عجیب میتواند نقش مهمی در تعیین رفتار الکترونیکی طیف گسترده‌ای از فلزات و ابرساناها داشته باشد. الکترونهای موجود در جامدات میتوانند به طور جمعی نوسان کرده و شبه ذراتی به نام "پلاسمون" را تشکیل دهند. در سال 1956، فیزیکدان "دیوید پینز" در مورد یک پلاسمون بیحرم و فاقد بار منحصر به فرد، به نام ذره "شیطان" نظریه‌پردازی کرد. در واقع بدون هیچ جرمی، این ذرات میتوانند در هر سطح ارزی و در هر دمایی تشکیل شوند و بر انتقال الکترونیکی در موادی مانند ابرساناها تأثیر بگذارند. به مدت 67 سال، وجود این ذره ذاتناخته باقی ماند و عدم تعامل آن با نور باعث شد به طور تجربی تایید نشود.

گردآورنده: قاطمه نصیری
منبع: بیگ بنگ

خاطرات فقط در ذهن ذخیره نمی‌شود؟

بیگ بنگ: مطالعه سلول‌های انسانی نشان می‌دهد خاطرات فقط در مغز ذخیره نمی‌شوند و سلول‌های سایر قسمت‌های بدن نیز عملکرد حافظه را انجام می‌دهند

همه می‌دانند مغز (به طور خاص، سلول‌های مغز) خاطرات را ذخیره می‌کند؛ اما گروهی از دانشمندان کشف کردند که سلول‌های سایر قسمت‌های بدن نیز عملکرد حافظه را انجام می‌دهند؛ این موضوع مسیرهایی جدید را برای فهم نحوه عملکرد حافظه و ایجاد قابلیت افزایش یادگیری و درمان بیماری‌های مرتبط با حافظه، پیش روی ما می‌گشاید.

"نیکولاو وی کوکوشکین" سرپرست گروه پژوهشی از دانشگاه نیویورک در آمریکا، توضیح می‌دهد: «یادگیری و حافظه به طور کلی فقط با مغز و سلول‌های مغز مرتبط هستند؛ اما پژوهش ما نشان می‌دهد سلول‌های دیگر بدن نیز می‌توانند یادگیرند و خاطرات را شکل دهند» مطالعه کردند و (در این پژوهش، دانشمندان روی دو نوع سلول غیرمغزی انسان در آزمایشگاه (یکی از بافت عصبی و دیگری از بافت کلیه آن‌ها را در معرض الگوهای مختلف سیگنال‌های شیمیایی قرار دادند؛ درست همان‌طور که در زمان یادگیری اطلاعات جدید، سلول‌های مغزی در معرض الگوهای ناقل‌های عصبی قرار می‌گیرند

واکنش سلول‌های غیرمغزی روشن کردن «زن حافظه» بود؛ همان‌زی که سلول‌های مغز هنگام شناسایی الگویی در اطلاعات بازسازی این کشف درهایی جدید بر فهم نحوه عملکرد حافظه می‌گشاید و «اتصالات خود برای ایجاد خاطرات، روشن می‌کنند. "کوکوشکین" گفت «احتمالاً ما را به سوی روش‌هایی بهتر برای تقویت یادگیری و درمان مشکلات حافظه راهنمایی می‌کند

وی افزود: همچنین این کشف نشان می‌دهد در آینده، باید با بدن خود بیشتر شبیه مغز رفتار کنیم؛ مثلاً آنچه را پانکراس ما درباره الگوی وعده‌های غذایی گذشته به خاطر می‌آورد تا سطح قند خون مناسب را حفظ کند یا آنچه را یک سلول سرطانی درباره یک الگوی شیمی‌درمانی به یاد می‌آورد، در نظر بگیریم.....

منبع: Nyu.edu

گردآورنده: بهار مهرابی شریف آباد

* یک فاصله چای خواری ستاره = یک میلیارد تن وزن

ستاره های نوترونی

وقتی ستاره هایی که چهار تا هشت برابر بزرگتر از خورشید هستند، در قالب ابرنواختر عظیمی منجر می شوند، لایه های بیرونی شان می توانند در تعابیر باشکوه نجار فروپاشی شود. آنجه از این رویداد به جای می ماند، هسته متراکم و کوچکی است که نهایتاً آن هم فرومی پاشد. جاذبه آنقدر به مواد فشار وارد می کند که الکترون ها و بروتون ها به یکدیگر پیوسته و نوترون ها را به وجود می آورند.

جرم ستاره های نوترونی در قطری به اندازه ۲۰ کیلومتر جای می گیرد. این ستاره ها به قدری متراکم هستند که یک فاصله چای خواری در آنها یک میلیارد تن وزن دارد. به طور میانگین، جاذبه در ستاره های نوترونی ۲ میلیارد برابر قوی تر از جاذبه در زمین است. در حقیقت، جاذبه این ستاره ها به قدری تبرومند است که می تواند تابش ناشی از آن ستاره ها را در فرایندی موسوم به عدسی گرانشی خمده کند؛ این فرایند به اخترشناسان فرست می دهد تا قسمتی از پشت ستاره را مشاهده کنند.

نیروی ناشی از ابرنواختر که زمینه ساز پیدایش ستاره های نوترونی است، باعث می شود این ستاره ها چرخش فوق العاده سریعی داشته باشند و در یک ثانیه چندین بار به دور خود بچرخدند. ستاره های نوترونی می توانند تا ۴۳ هزار بار در دقیقه به دور خود بچرخند؛ که این میزان چرخش با گذشت زمان رو به کاهش می گذارد.

انواع ستاره های نوترونی

بعضی از ستاره های نوترونی دارای جت هایی از مواد هستند که تقریباً با سرعت نور به بیرون جهش پیدا می کنند. وقتی این پرتوها از کنار زمین عبور می کنند، مثل فانوس می درخشدند. دانشمندان این اجرام را به خاطر ظاهر تپندشان «تپاختر» نامگذاری کردند.

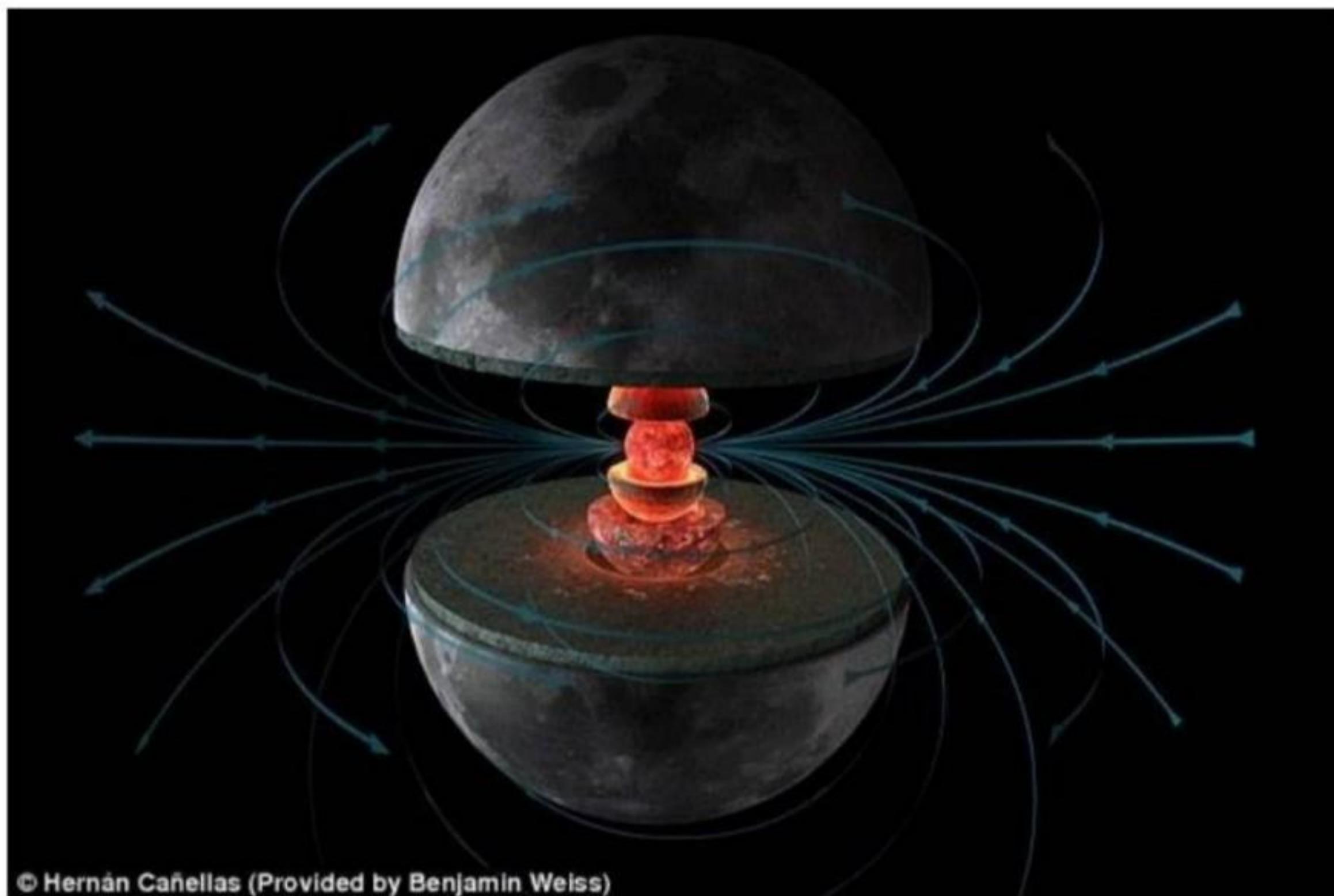
تپاختر های عادی بین ۰ تا ۶۰ بار در ثانیه می چرخند، در حالی که تپاختر های میلی ثانیه می توانند تا ۷۰۰ بار در ثانیه بچرخدند.

تپاختر هایی که نیروی شان را از چرخش یا اسیبین می گیرند، تحت تاثیر چرخش ستاره ها قرار دارند؛ چرا که الکترون های پرقدرت با میدان مغناطیسی تپاختر ها در بالای قطب ها بر همکنش می کنند. ستاره های نوترونی جوان قبل از کاهش دما، می توانند پالس هایی از پرتو ایکس تولید کنند؛ البته وقتی که برخی از بخش ها دمای بالاتری داشته باشند.

با تجمع مواد درون مگنتوسفر یک تپاختر، ستاره نوترونی، پرتو گاما منتشر می کند. انتقال انرژی در تپاختر های پرتو گاما باعث گند شدن چرخش ستاره می شود. «کیت گندریو» از مرکز پرواز های فضایی گودارد ناسا در ماریلند در سال ۲۰۱۸ اعلام کرده بود: «برخی از تپاختر های میلی ثانیه ای کاملاً عادی هستند. روش استفاده از این تپاختر ها به روش استفاده از ساعت های انصی در ساعمانه های هدایت جویی امن شباهت دارد.»

عنوان: کشف اسرار میدان مغناطیسی ماه

© Hernán Cañellas (Provided by Benjamin Weiss)

به گزارش بیگ بنگ، پروفسور بنجامین وايز و دکتر سونیا تیکو دانشمندان موسسه فناوری ماساچوست در مقاله‌ای که بتازگی منتشر کردند، نشان دادند ماه در میلیارد سال قبل میدان مغناطیسی قوی داشته است، اما بعد از مدتی آن را از دست داده. از نظر محققان، ماه در زمان پیدایش یک سیاره بسیار داغ با هسته‌ای مایع بوده است که مدار نامنظم آن سرعت حرکت زیادی به مایع بیرونی هسته می‌داده و در نتیجه جبهه این کره متناسب با حرکت هسته به دور خود می‌چرخیده است.

محققان با بررسی نتایج مطالعات مغناطیسی ماموریت آپولو به این نتیجه رسیده‌اند که ماه نیز در هسته مذاب خود دارای یک دینام بوده است. داده‌ها نشان می‌دهند برخلاف ابعاد کوچک ماه، مولد مغناطیسی این کره بسیار شدیدتر از زمین بوده و از ۴.۲ میلیارد سال پیش تا ۳.۵۶ میلیارد سال پیش نیز وجود داشته است که بعد از گذشت ۱ میلیارد سال این میدان مغناطیسی قوی را از دست داده است.

به گفته دانشمندان، تمام سیارات می‌توانند توسط جریان الکتریسیته میدان مغناطیسی تولید کنند. عنوان مثال، میدان مغناطیسی زمین که یکی از ویژگی‌های حیاتی این سیاره است، حاصل چرخش هسته گداخته متشكل از مواد مغناطیسی به دور هسته جامد آن است که عنوان یک دینام عمل کرده و میدان مغناطیسی بسیار قوی ایجاد کند و با استفاده از این میدان مغناطیسی از ورود بسیاری از امواج مضر به جو زمین جلوگیری کند.

گرد اورنده: مونا یوسفی

منبع: سایت بیگ بنگ

حبابی در کهکشان

حبابهای رازآلودی از کهکشان راه شیری به بیرون درز می‌یابند. نصور گنید در اتفاقات که قبلاً برای چند میلیون بار دیده‌اید، فیل بزرگی وجود داشته که هیچگاه متوجه حضورش نشده‌اید. این اتفاق کم و بیش همان چیزی است که دانشمندان در سال ۲۰۱۰ تجربه کردند؛ یعنی زمانی که آنها موفق به کشف ساختارهای غول پیکری شدند که در بخش‌های بالایی و تحتانی راه شیری به میزان ۲۵۰۰۰ سال نوری گسترش داشتند.

این ساختارها که «حبابهای فرمی» نامگذاری شدند، اجرام منتشر کننده پرتو گاما هستند که با منطق و توضیحات اخترشناسان ناسازگار هستند.

محققان با گردآوری شواهد نشان دادند که این حباب‌ها باقی مانده‌های روبدادی پرانرژی هستند و قدمتشان به ۶ تا ۹ میلیون سال قبل باز میگردد؛ یعنی زمانی که سپاهچاله غولپیکر واقع در مرکز کهکشان توده عظیمی از گاز و گرد و غبار را به کام خود کشید و ابرهای درخشان و غولپیکری را به بیرون پرتاب کرد.

گرد آورنده: نگار قادرپور

منبع: bigbangpage.com

دو قلب تپنده یکی در انسان دیگری در کهکشان

سحابی نمری IC 1805 از گازهای میان ستاره‌ای درخشان و ابرهای گرد و غبار تیره است که به اندازه ۲۰۰ سال نوری گستردگی دارد.

نام مستعار آن سحابی قلب می‌باشد که از تشابه شکل ظاهری آن به روز ولنتاین گرفته شده است. ستاره‌های درون IC 1805 در فاصله حدود ۷۵۰۰ سال نوری دورتر از ما^۱ جایی در بازوی برساوی و مارپیچی کهکشان راه شیری^۲ متولد شدند.

این خوشه جوان ۱/۵ میلیون ساله به نام ملوت ۱۵ (Melotte) شناخته شده است. جالب است بدانید که سحابی قلب در صورتفلکی ملکه اساطیری ذاتالکرسی واقع شده است. این نمای عمیق از منطقه اطراف سحابی قلب، حدود دو درجه در آسمان یا حدود چهار برابر قطر ماه کامل وسعت دارد.

گرد آورنده : نگار قادریبور

منبع: bigbangpage.com

نقش فیزیک در پزشکی

پزشکان برای تشخیص بیماری‌ها از انواع وسایل ساده مانند دماسنچ و فشارسنج، گوشی طبی (استتوسکوپ) تا دستگاه‌های بسیار پیچیده مانند میکروسکوپ الکترونی، لیزر و هولوگراف که همه براساس قانون‌های فیزیک طراحی و ساخته شده استفاده می‌کنند. در این قسمت به ساختمان و طرز کار برخی از آنها می‌پردازیم.

رادیوگرافی و رادیوسکوپی

رادیوگرافی عکسبرداری از بدن با پرتوهای ایکس و رادیوسکوپی مشاهده مستقیم بدن با آن پرتوها است. در عکاسی معمولی از نوری که از چیزها بازتابش می‌شود و بر فیلم عکاسی اثر می‌کند استفاده می‌شوند در صورتی که در رادیوگرافی پرتوهایی را که از بدن می‌گذرند به کار می‌برند.

پرتوهای ایکس را نخستین بار در سال ۱۸۹۵ میلادی، ویلهلم کنراد رنتیگن استاد فیزیک دانشگاه ورتسبورگ آلمان کشف کرد. این کشف بسیار شگفت‌انگیز بود و خبر آن با سرعت در روزنامه‌های جهان منتشر شد. جالب است که رنتیگن بر روی پرتوهای کاندی کار می‌کرد و به طور اتفاقی متوجه شد که وقتی این پرتوها، که همان الکترون‌های سریع هستند به مواد سخت و فلزات سنگین برخورد می‌کنند پرتوهای ناشناخته‌ای تولید می‌شود او این پرتوها را پرتو ایکس به معنی مجھول نامید. پرتوهای ایکس قدرت نفوذ و عبور بسیار زیاد دارند. به آسانی از کاغذ، مقوا، چوب، گوشت و حتی فلزهای سبک مانند آلومینیوم می‌گذرند، لیکن فلزهای سنگین مانند سرب مانع عبور آنها می‌شود. اشعه ایکس از استخوان‌های بدن که از مواد سنگین تشکیل شده‌اند عبور نمی‌کنند در صورتی که از گوشت بدن به آسانی می‌گذرند. همین خاصیت سبب شده که آن را برای عکسبرداری از استخوان‌های بدن به کار بیند و محل شکستگی استخوان‌ها را مشخص کنند. برای عکسبرداری از روده و معده هم از پرتوهای ایکس استفاده می‌شود لیکن برای این کار ابتدا به شخص مایعاتی مانند سولفات باریم می‌خورانند تا پوشش کدری اطراف روده و معده را بپوشانند و سپس رادیوگرافی صورت می‌دهند. کشف پرتوهای ایکس که به وسیله رنتیگن عملی شد سرآغاز فعالیت‌های دانشمندانی مانند تامسون، بور، رادرفورد، ماری کوری، پیر کوری، بارکلا و بسیاری دیگر شد.

سونوگرافی

سونوگرافی عکسبرداری با امواج فرماصوت است. فرماصوت امواج مکانیکی مانند صوت ۲ است که بسامد آن بیش از ۲۰ هزار هرتز است. این امواج را می‌توان با استفاده از نوسانگر پتروالکتریک یا نوسانگر مغناطیسی تولید کرد. در پزشکی برای تشخیص، درمان و تحقیقات این امواج را به کار می‌برند. دستگاهی که برای عکسبرداری به کار می‌رود اکوسکوپ^۳ یا سونوسکوپ^۴ است. اساس کار عکسبرداری با امواج فرماصوت بازتابش امواج است در این عمل دستگاه گیرنده و فرستنده موجود است و از بسامدهای میان یک میلیون تا پانزده میلیون هرتز استفاده می‌کنند. دستگاه مولد ضربه‌های موجی در زمان‌های بسیار کوتاه یک تا پنج میلیونیم ثانیه را در حدود ۲۰۰ ضربه در ثانیه می‌فرستد و این ضربه‌ها در بدن نفوذ می‌کند و چنانچه به محیطی برخورد کند که غلظت آن با محیط قبلی متفاوت باشد پدیده بازتابش روی می‌دهد و با توجه به غلظت نسبی دو محیط مقداری از انرژی ضربه‌های فرماصوت بازتابش می‌شود. دستگاه گیرنده این امواج را دریافت می‌کند و به کمک دستگاه الکترونی و یک اسیلوسکوپ آن را به نقطه یا نقاط نورانی به تصویر تبدیل می‌کند. عکسبرداری با فرماصوت را برای تشخیص بیماری‌های قلب، چشم، اعصاب، پستان، کبد و لگن انجام می‌دهند.

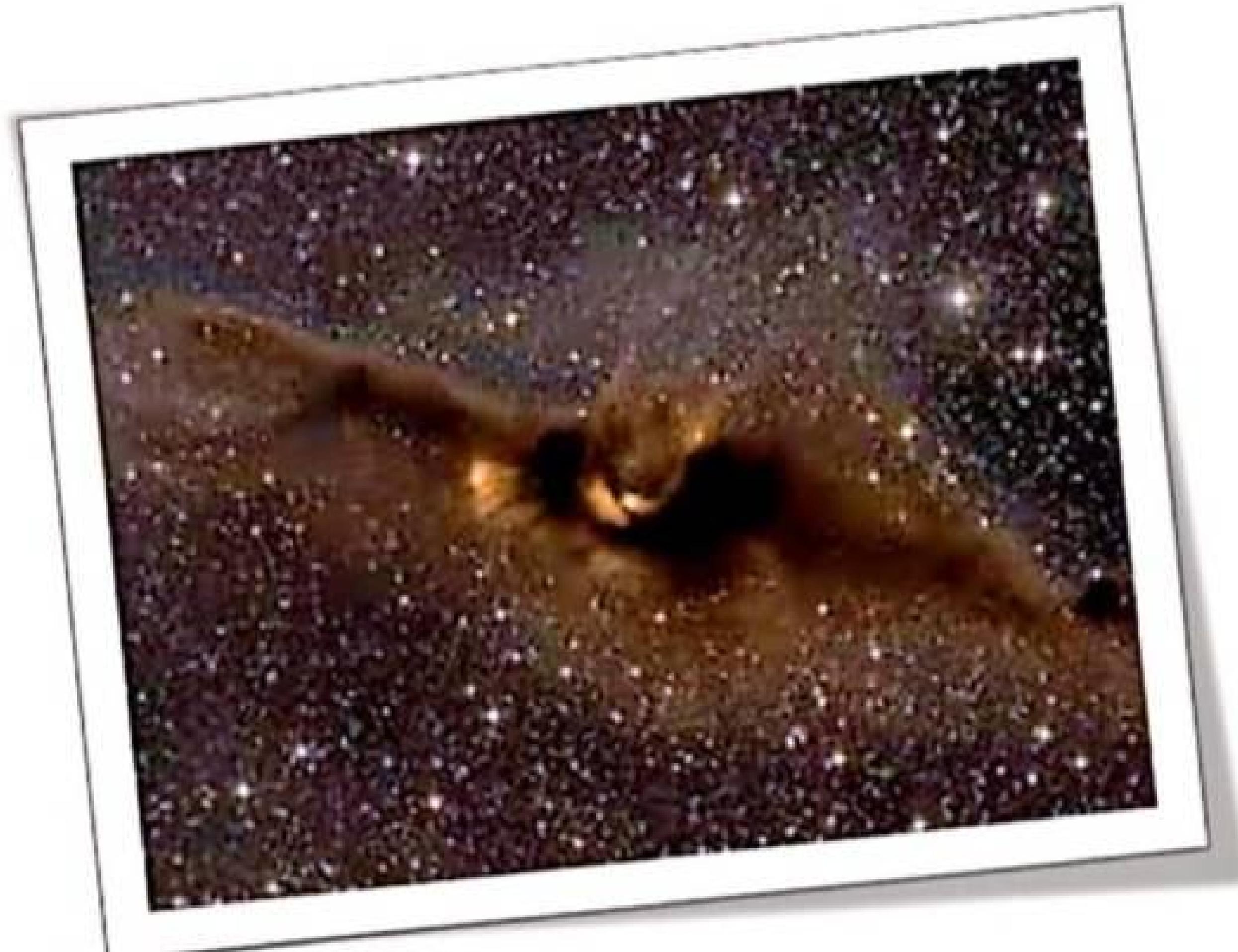
خفاش کیهانی

در فاصله حدود ۱۴۰۰ سال نوری دور از ما، در راستای صورت فلکی مارالای، یکی از شگفت‌انگیزترین سحابی‌های کهکشان، قرار گرفته است. این سحابی به طرز شگفت‌آوری به خفاشی بزرگ شبیه است که میان ستارگان، در شب تاریک هالووین ہواز می‌کند.

درون این ساختار تاریک دو سحابی دنباله دار وجود دارد که به دلیل بازتاب نور ستارگان از گاز و غبار اطرافشان در پس زمینه تاریک سحابی با درخشش کم رنگی خود نمایی می‌کند.

همچنین درون این سحابی گره‌های گازی متراکم وجود دارد که به تازگی ستاره جوانی تشکیل داده اند این ستاره جوان در دل این خفاش کیهانی میدرخد و به ان جلوه‌ای راز الود و خیره گننده‌ای میدهد.

نور ستارگان از برده غبار اطراف این سحابی عبور می‌کند این گرد و غبار نور ابی را جذب می‌کند و نور قرمز را عبور میدهد و باعث می‌شود این سحابی با ظاهری وهم‌آلود، همانطور که در تصویر روز ناسا مشاهده می‌کنید به رنگ قرمز بدرخد.

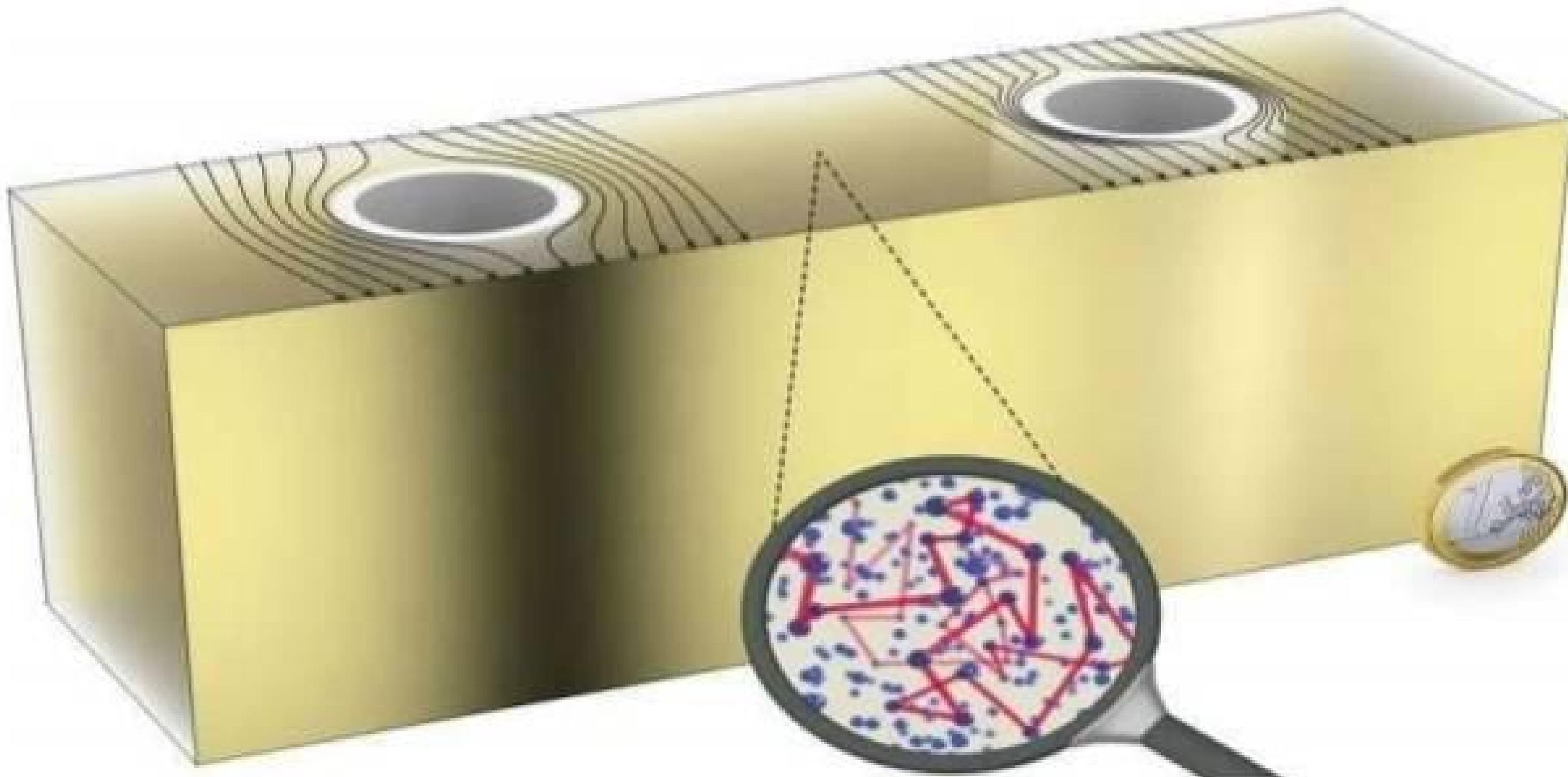
گرد اورنده: یگاه قاسمی

منبع: دیجیاتو

"نامرئی شو"

یک تیم از محققان آلمانی موفق به حذف و از بین بردن سایه اجسام در فضای آزمایشگاهی شده اند. آنها فضای اطراف یک آکواریوم را با ورقه های بسیار نازک و باریکی از پلکسی گلاس جایگزین کردند. پلکسی گلاس، نوعی پلاستیک است که ظاهری بسیار شفاف و شبیه به شیشه است. جنس پلکسی گلاس از نوعی پلی کربنات شفاف بوده که پلیمر محسوب می شود. فضای داخلی این ظرف با مایع سفید رنگ متمایل به زرد همانند شکل زیر پر شد. نوری از یک پروژکتور که در پشت این آکواریوم قرار داده شده به فضای داخلی و رنگی آن تابیده می شود، نور منعکس شده از این فضا همانند نور چراغ های ماشین در فضای مه الود به نظر می رسد. یک سیلندر فلزی سفید رنگ در داخل آکواریوم قرار می گیرد تا سایه این سیلندر در تصویر نمایان شود. (قسمت سمت چپ تصویر) اما محققان در بررسی های خود متوجه شدند، زمانی که سطح سیلندر با پوشش شفاف و ریزی از سیلیکون و ماده شیمیایی به نام ملامین پوشیده شود، نور سریعتر در اطراف سیلندر منتشر و در نتیجه باعث ناپدید شدن سایه سیلندر در داخل آکواریوم می شود. به عبارت دیگر، میتوان گفت که سیلندر نامرئی شده است. (قسمت سمت راست تصویر)

محققان معتقدند دستکاری و تغییر در سطح نور همان توانایی است که به متأ مواد اجازه تصور نامرئی بودن را می دهد. دستیابی به چنین نتیجه ای و نامرئی شدن در فضایی که نور مرئی است، یکی از دغدغه های همیشگی محققان بوده است. پیش از این نیز قوانین نوری نشان داده بودند که امواج نوری را می توان با ساختارهایی هم الازمه طول موج نوری تغییر داد. اشعه های نور در تمام جهات مایع شیری رنگ پخش می شدند اما زمانی که نور به سطح سیلندر سفید تابانده می شد، سایه ای از سمت آکواریوم منتشر نمی شود. (قسمت سمت راست تصویر)

گردآورنده: فاطمه نصری

متعه بیگ بنگ

Nikola Tesla

Nozamim